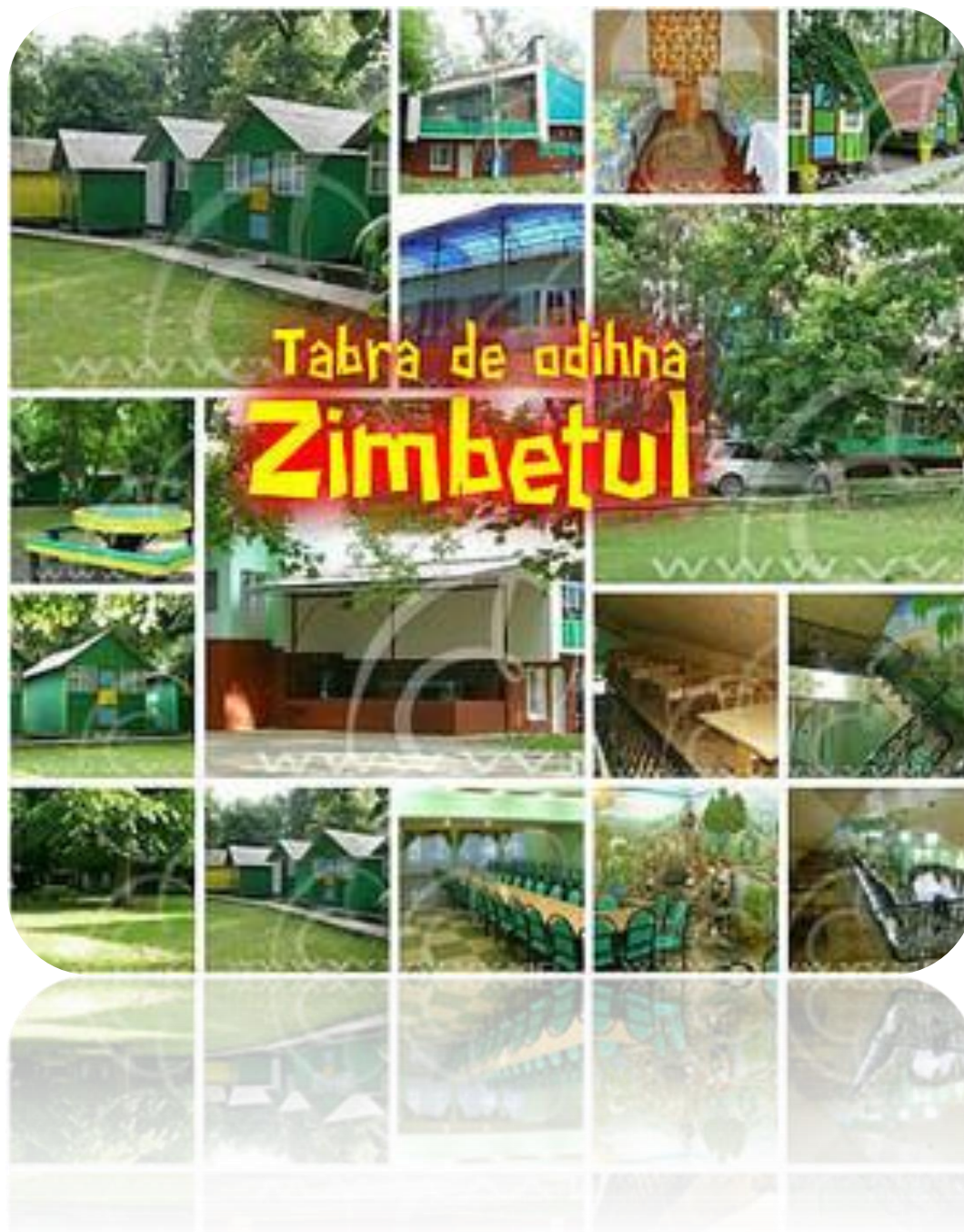

Tabăra de odihnă și întremare a sănătății copiilor și adolescenților

Vadul lui Vodă 2026

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA
DIRECȚIA GENERALĂ EDUCAȚIE, TINERET ȘI SPORT
A CONSILIULUI MUNICIPAL CHIȘINĂU

COORDONAT
Director tabără
Cazac V. *N. Cazac*

APROBAT
Șef adjunct DGETS
Andrei Pavlov

semnătura

**Planul de activitate
a taberei "ZÎMBETUL"
pentru perioada estivală 2026**

Schimbul I — 15 iunie — 24 iunie
Schimbul II — 27 iunie — 30 iunie
Schimbul III — 03 iulie — 13 iulie
Schimbul IV — 21 iulie — 30 iulie
Schimbul V — 02 august — 11 august
Schimbul VI — 14 august — 23 august

Coordonator

Vicel Cazac

Vadul lui Vodă 2026

Tabăra de odihnă
“ZÎMBETUL”
Perioada estivală 2026
15 iunie – 23 august

SCHIMBURILE:

- Schimbul I ---- 15 iunie – 24 iunie**
Schimbul II ---- 27 iunie – 06 iulie
Schimbul III ---- 09 iulie – 18 iulie
Schimbul IV ---- 21 iulie – 30 iulie
Schimbul V ---- 02 august – 11 august
Schimbul VI ---- 14 august – 23 august

Administrator

Vasile Cazac

Obiective-cadru:

- Formarea deprinderilor de lucru în grup, dezvoltarea comunicabilității și respectului reciproc între semeni;

- Dezvoltarea tendinței de exprimare a gândurilor, a emoțiilor și sentimentelor prin diverse activități;

- Stimularea creativității, ingeniozității, gândirii critice și imaginației.

DENUMIREA ORGANIZAȚIEI:

Tabăra de odihnă și întremare a sănătății copiilor și adolescenților “Zîmbetul”

ADRESA TABEREI:

orașelul Vadul lui Vodă, Parcul Nistrean

TRĂSĂTURI CARACTERISTICE:

Numărul de locuri în tabără este de 300. Numărul general de copii care se odihnesc de obicei în tabără 290-300 copii. Mediul de proveniență a fiecăruia din ei de 30-40% din regiunile rurale și 60-70% din cele urbane.

PERSONALUL

I. PERSONALUL DE CONDUCERE:

Director de tabără: Cazac Vasile

Director-adjunct: Cazac Valentina

Director-adjunct pe educație:

Rotaru Vladislav – profesor educație fizică și sport

Conducător muzical:

Sagaidac Gheorghe – regizor sunet profesionist

Organizator cultural:

Abramova Alexandra – moderator profesionist

Instructor pe sport:

Dorogovenco Ion – student anul IV Colegiul ”Alexe Mateevici” mun. Chișinău

Instructor înot:

Chipercean Valeriu – student anul V ANEFS

II. PERSONAL DIDACTIC:

16 cadre didactice:

7 Studii pedagogice complete

9 studenți USM, USEFS, UPS, UST anul de studii III finisat

III. PERSONAL AUXILIAR:

25 specialiști

IV. CALITATEA PERSONALULUI:

- Calificat
- Confirmarea studiilor

V. INDICATOR DE EVALUARE:

Tabăra de odihnă “Zîmbetul” oferă activități sociale și culturale pentru copii orientate spre dezvoltarea lor multilaterală prin diverse activități sportive, cultural-educative reflectate în planul graphic aprobat de D.G.E.T.S. mun. Chișinău.

VI. RESURSE MATERIALE ALE TABEREI:

Blocuri de locuit-----4

Căsuțe de locuit-----66

Spații sanitare-----5

Cabinet medical-----1

Izolator-----1

Teren de joacă-----3

Bazin de înot-----1

Toate sunt înzestrate cu inventarul necesar

VII. ANALIZA MEDIULUI INTERN:

S-au creat toate condițiile pentru primirea copiilor în tabără, s-a format echipa de organizatori, s-a elaborat strategia dezvoltării taberei, au fost organizate seminare în rezultatul cărora s-au selectat cadre didactice, care au format o echipă competentă cu spirit de creație.

În colectiv predomină o atmosferă de lucru în echipă, respect reciproc, profesionalism. Există norme și reguli datorită cărora se menține dispoziția de lucru în tabără.

În derulare se află portofoliul taberei, care include toate documentele manageriale necesare pentru organizarea taberei, pentru odihna și desfășurarea eficace a activităților educative.

VIII. MISIUNEA CENTRULUI:

Activitatea taberei este orientată spre acordarea asistenței psihopedagogice calificate pentru adaptarea și integrarea socială a copiilor, pentru crearea condițiilor optime de dezvoltare și autodezvoltare, autoperfecționare a personalității libere și creatoare.

IX. SCOPURI STRATEGICE:

- Optimizarea procesului de întremare a sănătății copiilor prin utilizarea strategiilor și tehnologiilor moderne;
- Formarea corpului didactic prin eficientizarea activității centrului;
- Programe educaționale specifice, cercuri de interese;
- Valorificarea resurselor naturale din preajma taberei.

X. DEZVOLTAREA CURRICULARĂ:

- Realizarea unor cercuri de interese
- Realizarea activităților după interesele copiilor
- Practicarea gândirii critice
- Propagarea modului sănătos de viață.

**REGULAMENT nr.1
de funcționare a taberei de odihnă
și întremare a sănătății copiilor și adolescenților
“ZÎMBETUL”**

I. Dispoziții generale

1. Regulamentul de funcționare a taberei de odihnă și întremare a sănătății copiilor și adolescenților (în continuare – tabăra de odihnă “Zîmbetul”) este elaborat în scopul reglementării activității acestei tabere.

2. Termenii utilizați în prezentul Regulament se definesc după cum urmează:
Tabără de odihnă “Zîmbetul”- instituție extrașcolară care, prin forme și metode specifice de organizare a odihnei copiilor și adolescenților, asigură continuitatea procesului instructiv-educativ și realizarea standardelor educaționale de stat, precum și odihna și întremarea sănătății copiilor;

3. Tabăra de odihnă “Zîmbetul” este conformată prevederilor Legii învățământului nr.547-XIII din 21 iulie 1995, Legii nr.338-XIII din 15 decembrie 1994 privind drepturile copilului, Legii nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, Codul Educației al Republicii Moldova Nr. 152 din 17.07.2014, precum și altor acte strategice naționale și internaționale și prezentului Regulament.

4. Tabăra de odihnă “Zîmbetul” este fondată de către agenul economic (în continuare – fondatori) prin decizia coordonată cu direcțiile raionale/municipale învățământ, tineret și sport, cu structurile teritoriale ale Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Ministerului Finanțelor, Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale și serviciului de supraveghere tehnică.

5. Tabăra de odihnă “Zîmbetul” activează în propriul sediu în regim sezonier, în baza propriului statut, coordonat cu direcția teritorială învățământ, tineret și sport, cu adresa juridică orașul Vadul lui Vodă strada Parcul Nistrean

6. Activitatea taberei se desfășoară în baza următoarelor principii:

- a) principiul corelării optime a tuturor dimensiunilor educației: spirituale, morale, patriotice, intelectuale /cognitive, civice, estetice, ecologice, juridice, tehnologice, fizice;
- b) principiul centrării pe nevoile beneficiarului;
- c) principiul centrării pe valorile general-umane, naționale și democratice;
- d) principiul corelării intereselor individuale ale beneficiarului cu cele ale societății;
- e) principiul echității și al nondiscriminării;
- f) principiul respectării drepturilor copilului și ale omului;
- g) principiul diferențierii și individualizării demersului educațional;
- h) principiul creativității;
- i) principiul unității educației și autoeducației.

7. Activitatea taberei este orientată spre realizarea următoarelor obiective:

- a) organizarea odihnei și întremării sănătății copiilor și adolescenților;
- b) crearea condițiilor pentru dezvoltarea capacităților intelectuale, afective și volitive ale beneficiarului la nivelul potențialului maxim;
- c) organizarea utilă și plăcută a timpului liber, în funcție de necesitățile și opțiunile beneficiarului;
- d) cultivarea respectului față de identitatea persoanei, drepturile și libertățile omului;

e) pregătirea copilului pentru a-și asuma responsabilități într-o societate liberă, în spiritul tolerării diferențelor de etnie, gen, religie, vârstă, origine socială, stare materială etc.;

f) manifestarea responsabilității față de protecția mediului;

g) promovarea unui mod de viață sănătos;

h) asigurarea continuității procesului educațional.

8. Perioada de odihnă a copiilor într-un schimb în tabără constituie 10 zile.

9. Beneficiari ai taberei sînt copiii cu vîrsta școlară cuprinsă între 7-16 ani. Aceștia sunt repartizați în grupe conform vârstei.

II. Cerințe față de activitatea taberei

10. Normele sanitaro-igienice pentru funcționarea taberei se stabilesc de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și sunt obligatorii pentru toate taberele.

11. Nivelul de pregătire a taberelor va fi evaluat, cu 10 zile până la începutul sezonului estival, de către o comisie intersectorială, constituită prin ordinul ministrului educației, culturii și cercetării și ministrului administrației publice locale, în componența căreia vor fi incluși reprezentanți ai autorităților de gestionare, precum și ai structurilor teritoriale ale Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Ministerului Finanțelor, Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale, serviciului de supraveghere tehnică. Concluziile comisiei cu referire la condițiile de activitate și Regulamentul intern vor fi inserate într-un act contrasemnat de către toți reprezentanții, participanți la evaluare. Actul respectiv va fi întocmit în două exemplare, dintre care unul se va păstra la administrația taberei, al doilea – la serviciul sanitaro-epidemiologic.

12. Tabăra va funcționa în temeiul autorizației sanitare și a permisului actualizat pentru fiecare schimb, eliberat de către centrul teritorial de medicină preventivă în baza concluziilor generale ale comisiei intersectoriale.

13. În cazul nerespectării prevederilor actelor legislative și normative cu referire la asigurarea securității vieții și sănătății copiilor (condițiile sanitaro-igienice de întreținere a taberei, organizarea alimentației, respectarea regimului de activitate), precum și a prezentului Regulament, autoritățile abilitate vor retrage autorizația de activitate până la lichidarea motivelor care au condus la adoptarea acestei decizii.

14. Tabăra își desfășoară activitatea în conformitate cu Planul de activitate (pe schimburi), coordonat cu Consiliul profesoral și aprobat de directorul taberei

15. Fondatorii au următoarele atribuții:

a) selectează, angajează, în termene utile, conform statelor prevăzute de prezentul Regulament, remunerează personalul administrativ, pedagogic și de deservire al taberei, în conformitate cu prevederile actelor normative în vigoare;

b) asigură pregătirea taberei către începutul sezonului estival, menținerea condițiilor adecvate de activitate a acesteia pe durata tuturor schimburilor, integritatea și paza bunurilor materiale pe parcursul întregului an calendaristic;

c) aduc la cunoștința directorului taberei nomenclatorul și devizul de cheltuieli, precum și atribuțiile funcționale ale acestuia;

d) monitorizează activitatea taberei și adoptă decizii de sancționare și stimulare a personalului, în limita cadrului legal.

III. Managementul activității taberei

16. Activitatea taberei este gestionată de către persoana juridică fondatoare.

17. Activitatea curentă a taberei este dirijată de către director, care este numit în funcție prin ordinul fondatorului.

18. Directorul taberei exercită următoarele atribuții funcționale:

- a) organizează activitatea taberei în conformitate cu prevederile prezentului Regulament și planului de activitate a taberei;
- b) emite ordine cu referire la activitatea curentă a taberei, înregistrându-le într-un registru special;
- c) stabilește obligațiile de serviciu ale personalului angajat;
- d) aprobă orarul și programul activităților pe interese;
- e) asigură personalului angajat condițiile necesare de muncă;
- f) realizează instructajul personalului taberei privind respectarea tehnicii securității, profilaxia accidentelor și a traumatismului;
- g) întocmește orarul de muncă și odihnă a personalului pedagogic;
- h) ține evidența copiilor și a personalului angajat;
- j) este ordonator de credite și organizează activitatea financiară.

19. Fondatorul tabărei "Zâmbetul" poate angaja personalul administrativ și de gospodărie, medical, pedagogic, necesar pentru pregătirea taberei cu cel mult o lună înainte de deschidere.

20. Personalul medical (medici, asistente medicale), încadrat în activitatea taberei îndeplinesc următoarele cerințe:

- a) posedă diplomă de absolvire a instituției de învățământ superior/mediu de specialitate în domeniu;
- b) dispune de un stagiu minim de activitate în domeniu de 3 ani;
- c) posedă abilități în activități pediatrice practice, inclusiv în cazurile de urgență.

21. După întreruperea activității, personalul taberei, pentru perioada conservării, se stabilește de către fondator.

22. Lucrătorii angajați la serviciu pe un termen mai mare de 2 luni, după expirarea timpului de muncă în tabără, beneficiază, la eliberare, de compensație pentru concediul nefolosit: educatorilor superiori, educatorilor responsabili de echipe și de activitatea cercurilor li se acordă 3 zile pentru fiecare lună lucrată, șefului taberei, medicului, spălătoresei, șefului de club, bibliotecarului-șef, instructorului-metodist pentru educație fizică și sport, lucrătorilor medicali – 2 zile; celorlalți lucrători ai taberei – 1,5 zile.

IV. Drepturi și obligații

23. Angajații taberei sunt obligați:

- a) să prevină, să sesizeze, să raporteze și să intervină pentru a stopa orice caz de abuz, neglijare, exploatare, trafic al copilului întâlnit în tabără sau în afara acesteia, să întreprindă acțiuni care urmăresc reducerea posibilităților de repetare a situației de abuz neglijare, exploatare, trafic, precum și diminuarea consecințelor acesteia asupra copilului victimă.
- b) să organizeze activități în conformitate cu principiile și obiectivele stipulate în prezentul Regulament;
- c) să nu admită propaganda șovină, naționalistă, politică, religioasă, militaristă ori alte activități incompatibile cu activitatea pedagogică;
- d) să nu tolereze și să nu manifeste atitudini violente (sub orice formă) față de beneficiari.

24. Beneficiarii au următoarele drepturi:

- a) la respectarea propriei identități și demnități;
- b) la libera exprimare a opiniei;
- c) la asociere în baza comunității de interese;
- d) la condiții decente de odihnă și întremare a sănătății;
- e) la asistență medicală și alimentație de calitate;
- f) la participare în activitățile culturale, artistice și sportive organizate în tabără.

25. Beneficiarii au următoarele obligații:

- a) să respecte programul de activitate al taberei;
- b) să respecte identitatea și demnitatea celorlalte persoane;
- c) să accepte puncte de vedere diferite de ale sale;
- d) să respecte regimul de activitate al taberei și dreptul celorlalți la odihnă și recreere;
- e) să păstreze imobilul, mobilierul, utilajul și bunurile materiale ale taberei;
- f) să respecte normele de securitate a vieții, de protecție civilă și de protecție a mediului ambiant;
- g) să nu manifeste comportamente care ar prejudicia starea proprie de sănătate și cea a altor persoane (consum de alcool, droguri, tutun, alte substanțe).

V. Documentația taberei de odihnă și întremare a sănătății copiilor și adolescenților

26. Documentația privind activitatea de bază a taberei include următoarele:

- a) Regulamentul cu privire la funcționarea taberelor de odihnă și în tremare a sănătății copiilor și adolescenților;
- b) Actul de recepție;
- c) Permisul de funcționare a taberelor de odihnă și în tremare a sănătății copiilor și adolescenților;
- d) Planul de activitate al taberei;
- e) Cartea de ordine și dispoziții cu privire la activitatea de bază;
- f) Cartea de ordine cu privire la personal.

27. Documentele ce țin de activitatea economică și financiară sînt următoarele:

- a) devizul de cheltuieli;
- b) lista de tarifare;
- c) actele de inventariere și de predare-primire a valorilor materiale;
- d) contractele cu privire la responsabilitatea materială a lucrătorilor;
- e) Registrul de evidență a bunurilor materiale;
- f) Registrul de inventariere a fondului bibliotecii.

VI. Costul și modul de comercializare a biletelor de odihnă

28. Costul biletelor de odihnă și quantumul biletelor gratuite sunt stabilite de fondator și nu va depăși costul aprobat prin Hotărâre de Guvern.

29. Biletele sunt repartizate părinților/tutorilor în temeiul cererilor, buletinelor de identitate și certificatelor de naștere ale copiilor.

30. La procurarea biletelor de înlesniri beneficiază:

- a) copiii orfani și semiorfani;
- b) copiii din familii monoparentale;
- c) copiii din familii cu venituri mici;
- d) copiii din familii numeroase;
- e) copiii aflați sub tutelă/curatelă;
- f) copiii plasați în servicii de tip familial;
- g) copiii plasați în centre de plasament temporar;
- h) copiii din familii în care ambii părinți sînt cu dizabilități;
- i) copiii din familii în care ambii părinți sînt pensionari;
- j) copiii care au obținut performanțe la studii sau sunt învingători la olimpiade didactice și extradidactice.

31. Direcțiile generale de învățămînt, tineret și sport vor prezenta lista beneficiarilor de înlesniri autorităților administrațiilor publice locale în luna mai.

VII. Dispoziții finale

32. Se permite angajarea în tabără a persoanelor care au împlinit vârsta de 18 ani și cărora, conform certificatului medical, li se permite desfășurarea activității în colectivul de copii.

33. În funcție de cadrul didactic, în taberele de odihna și întremare pot fi angajați doar titulari ai diplomelor de studii cu profil pedagogic, precum și studenții care au finalizat cel puțin 2 ani de studii la profil psiho-pedagogic.

34. La plasarea copiilor în tabără se va prezenta, în mod obligatoriu, baza Extrasului-trimitere din Carnetul copilului sănătos/Fișa de dezvoltare a copilului, eliberat de medicul de familie. Nu se vor înscrie în tabără copiii cu maladii infecțioase.

APROBAT
directorul taberei
Cazac Vasile _____
din 15.04.2026

PROCEDURA DE ORGANIZARE ȘI DE INTERVENȚIE A LUCRĂTORILOR TABEREI ÎN CAZURILE DE ABUZ, NEGLIJARE, EXPLOATARE, TRAFIC AL COPILULUI. Perioada estivală 2026

I. Organizarea teritorială în scopul prevenirii și asistenței copiilor în cazurile de abuz, neglijare, exploatare și trafic al copilului

1. Tabăra Zâmbetul promovează activități de prevenire și de identificare timpurie a copiilor expuși riscului de abuz, neglijare, exploatare, trafic prin:

a) organizarea activităților de informare a cadrelor didactice și nedidactice pentru prevenirea primară a abuzului, neglijării, exploatării, traficului în rândul copiilor, ținându-se cont de particularitățile de vârstă și de capacitățile de dezvoltare;

b) organizarea activităților de prevenire primară și terțiară a abuzului, neglijării, exploatării, traficului;

c) asigurarea securității încăperilor, terenurilor și locurilor aferente a taberei de odihnă.

2. Directorii taberei de odihnă sunt obligați:

a) să stipuleze în regulamentele de activitate, contracte și în fișele de post ale salariaților, obligativitatea sesizării cazurilor de abuz, neglijare, exploatare, trafic al copilului;

b) să informeze salariații despre prevederile prezentei proceduri la momentul angajării și la începutul fiecărei perioade estivale;

c) să pună la dispoziția salariaților fișe de sesizare, registre, precum și să asigure la nivelul fiecărei echipe implementarea prezentei proceduri;

d) să organizeze activități de informare a copiilor și părinților, îngrijitorilor, reprezentanților legali ai copiilor, membrilor comunității privind modul de sesizare a cazurilor suspecte de abuz, neglijare, exploatare, trafic al copiilor și cadrul legal în domeniu;

e) să pună la dispoziția copiilor informații, mijloace și instrumente, inclusiv care asigură anonimatul, specifice vârstei și gradului de maturitate al acestora pentru a raporta cazurile de abuz, neglijare, exploatare, trafic din partea semenilor și din partea adulților.

3. Directorii taberei de odihnă "Zâmbetul" desemnează o persoană din rândul membrilor administrației taberei în calitate de coordonator al activităților de prevenire, identificare, raportare, referire și asistență în cazurile de abuz față de copii (în continuare - coordonator).

II. Identificarea, înregistrarea și intervenția în cazurile de abuz, neglijare, exploatare, trafic al copilului

4. Orice salariat al taberei de odihnă (educator, psiholog, asistent medical, instructor de înot, practicant, stagiar, personal auxiliar) care deține informație despre un act de abuz, neglijare, exploatare, trafic este obligat să intervină pentru a-l stopa sau să solicite ajutor în cazul în care nu poate interveni de sine stătător.

5. Orice salariat al taberei de odihnă este obligat să comunice imediat cazurile suspecte sau confirmate de abuz, neglijare, exploatare, trafic directorului taberei sau coordonatorului, iar în lipsa acestora să acționeze în conformitate cu pct. 6.2 al prezentei proceduri.

6. Directorul taberei de odihnă sau coordonatorul este obligat:

6.1 să înregistreze sesizările cetățenilor referitor la cazurile suspecte de abuz, neglijare, exploatare, trafic al copilului și/sau să se autosesizeze în cazurile în care deține astfel de informații

6.2 să informeze imediat telefonic, iar timp de 24 ore să expedieze Fișa de sesizare asistentului social comunitar de la locul de trai al copilului (în sectoarele mun. Chișinău – direcțiile de sector)

6.3 să informeze în aceiași termeni:

a) autoritatea tutelară (în sectoarele mun. Chișinău – direcțiile de sector pentru protecția drepturilor copilului) – în cazul în care copilul este abandonat sau există pericol iminent pentru viața și sănătatea acestuia;

b) organele de poliție/ procuratura – în cazul în care cunosc ori suspectă că un copil este exploatat sau traficat ori este expus riscului de a fi exploatat sau traficat, este abandonat, precum și în cazul în care există un pericol iminent pentru viața și sănătatea copilului;

c) serviciul de asistență medicală de urgență – în cazul constatării pericolului pentru viața și sănătatea copilului (fracturi, hemoragii, etc.), a tentativelor de suicid din partea copiilor;

d) direcția raională/ municipală educație și Ministerul Educației – în cazurile de abuz, exploatare, trafic al copilului, comise de cadrele didactice sau de alt salariat al taberei de odihnă;

e) inspecția muncii – în cazul utilizării muncii copilului la lucrări cu condiții de muncă grele, vătămătoare și/sau periculoase, precum și la lucrări care pot aduce prejudicii sănătății sau integrității morale a copiilor (jocurile de noroc, lucrul în condiții nocive, producerea, transportarea și comercializarea băuturilor alcoolice, a articolelor din tutun, a preparatelor narcotice și toxice).

6.4 să soluționeze în cadrul taberei cazurile de îmbrânciri, neglijare, abuz psihologic.

7. În cazurile prevăzute la pct. 6.2 directorul taberei:

a) delegă, la solicitarea asistentului social comunitar (în mun. Chișinău – direcția pentru protecția drepturilor copilului) un salariat al taberei pentru a participa la examinarea sesizării și întocmirea planului individualizat de asistență;

b) desemnează, la solicitarea organelor de urmărire penală și de drept, o persoană de încredere pentru copil care să-l asiste în cadrul procedurilor legale;

c) eliberează, la solicitarea autorității tutelare, documentele copilului pentru a fi transferat temporar într-un loc sigur și supravegheat, până la venirea acestora.

d) asigură monitorizarea cazului pentru reintegrarea copiilor implicați și prevenirea revictimizării acestora.

8. În cazurile prevăzute la pct. 6.4 coordonatorul, în funcție de forma de abuz, convoacă un grup de specialiști din cadrul comunității, pentru examinarea cazului.

8.1 Membrii grupului stabilesc cine va comunica separat cu copilul (copiii), după care vor elabora un plan de intervenție (fără prezența copilului) în cadrul taberei pentru toate părțile implicate în cazul de abuz, inclusiv pentru părinții copilului. Planul de intervenție va fi consultat cu copilul.

8.2 La elaborarea și implementarea planului de intervenție, după caz, pot fi implicați și alți specialiști din afara taberei de odihnă, precum și alte servicii sociale primare sau specializate.

9. Coordonatorul informează părinții, reprezentanții legali sau îngrijitorii copilului despre cazul de abuz în care este implicat copilul și despre planul de intervenție elaborat.

10. Coordonatorul ține evidența cazurilor examinate în cadrul taberei în registre separate.

11. Coordonatorul monitorizează, în baza planurilor de intervenție, efectele acțiunilor de prevenire și protecție, întreprinse atât de tabără, cât și de alte servicii.

III. Documentarea și evidența cazurilor de abuz, neglijare, exploatare și trafic al copilului

12. Cazurile suspecte de abuz, neglijare, exploatare, trafic al copilului sunt înregistrate de tabăra de odihnă în Registrul de evidență a sesizărilor privind cazurile suspecte de abuz, neglijare, exploatare, trafic al copilului.

13. Tabăra de odihnă ”Zâmbetul” ține evidența Fișelor de sesizare expediate cu indicarea destinatarului, datei și orei înregistrării, datei și orei expedierii, specialistului care a primit sesizarea și a celui care a expedit-o.

Aprobată prin ordinul Ministerului Educației
nr. 858 din 23 august 2013

METODOLOGIA DE APLICARE A PROCEDURII DE ORGANIZARE LOCALĂ ȘI DE INTERVENȚIE A LUCRĂTORILOR TABEREI DE ODIHNĂ ÎN CAZURILE DE ABUZ, NEGLIJARE, EXPLOATARE, TRAFIC AL COPILULUI

Context

Procedura de organizare locală și de intervenție a lucrătorilor taberei de odihnă în cazurile de abuz, neglijare, exploatare, trafic al copilului (în cele ce urmează Procedura), aprobată prin ordinul Ministerul Educației nr. 77 din 22.02.2013, este un răspuns al ministerului la solicitările cadrelor manageriale și didactice de a stabili explicit cadrul general de organizare a activităților de prevenire a violenței față de copii și cel de intervenție al angajaților din sistem, atunci când un copil este victima unui act de abuz sau neglijare.

Eficiența acțiunilor în domeniul prevenirii și protecției copiilor față de violență ale organizației este asigurată de elaborarea și punerea în aplicare a unui ansamblu de strategii coerente, bazat pe realitățile specifice localității și comunității, revizuit și adaptat periodic, conform necesităților și viziunilor tuturor actorilor implicați (copii, părinți/ reprezentanți legali/ îngrijitori, cadre didactice, autorități publice locale, servicii sociale etc.), care să fie reflectate în documentele care reglementează funcționarea taberei.

Scopul Metodologiei este de a oferi explicații coordonatorilor acțiunilor de prevenire a violenței din cadrul Direcțiilor raionale/ municipale învățământ, tineret și sport, managerilor, coordonatorilor locali și cadrelor didactice despre modalitățile de aplicare a procedurii la nivelul organizației.

Metodologia se axează pe 3 domenii, prezentate în continuare:

I. Organizarea locală în scopul prevenirii și intervenției în cazurile de abuz, neglijare, exploatare, trafic al copilului:

Grupul de lucru	Activitatea	Termen	Responsabil
Cu cadrele didactice	Informarea și documentarea cadrelor didactice și nedidactice cu privire la regulamentul ANET și procedurilor de prevenire și intervenția în cazurile oricărei forme de abuz.	În cadrul Consiliilor Pedagogice cu o zi înainte de tură	Directorul pe educație
Cu copiii	Informarea și documentarea copiilor și părinților cu privire la regulamentul ANET și procedurilor de prevenire și comunicare despre cazurile oricărei forme de abuz.	Pe parcursul zilei de primire în tabără	Cadrele didactice și nedidactice

II. Organizarea activităților de prevenire a violenței în cadrul programului educativ:

Grupul de lucru	Activitatea	Termen	Responsabil
Cu cadrele didactice	Consilii operative cu cadrele didactice și nedidactice cu comunicare imediată a cazurilor suspecte sau confirmate de abuz, neglijare, exploatare, trafic.	Permanent pe parcursul turei	Directorul pe educație
Cu copiii	Împuternicirea și încurajarea copiilor, părinților și membrilor comunității să recunoască, să prevină și să raporteze cazurile de violență asupra copilului.	Permanent pe parcursul turei	Cadrele didactice și nedidactice

III. Identificarea, înregistrarea și intervenția în cazurile de abuz, neglijare, exploatare și trafic al copilului:

Grupul de lucru	Activitatea	Termen	Responsabil
Cu cadrele didactice	Cazurile suspecte de abuz, neglijare, exploatare, trafic al copilului sunt înregistrate în Registrul de evidență a sesizărilor privind cazurile suspecte de abuz, neglijare, exploatare, trafic al copilului de către cadrele didactice și nedidactice.	Permanent pe parcursul turei	Directorul pe educație
Cu copiii	Evidența fișelor de sesizare expediate de copil cu indicarea cazului, datei și orei, locului. Percepția informației verbale de la copil, prelucrarea ei și păstrarea anonimului.	Permanent pe parcursul turei	Cadrele didactice și nedidactice

I. ORGANIZAREA LOCALĂ ÎN SCOPUL PREVENIRII ȘI INTERVENȚIEI ÎN CAZURILE DE ABUZ, NEGLIJARE, EXPLOATARE, TRAFIC AL COPILULUI

1.1 Includerea în regulamentele de funcționare a taberei a prevederilor cu referire la prevenirea și intervenția în situațiile de violență (p. 2 lit. a) din Procedură)

Aceasta va contribui la responsabilizarea și la o înțelegere mai bună a rolurilor și obligațiilor tuturor membrilor comunității. Trebuie asigurată informarea tuturor părților implicate în procesul educațional despre prevederile regulamentului taberei și solicitat periodic feedback despre funcționarea acestuia.

a) Regulamentul unității de agrement va include prevederi privind asigurarea protecției elevilor față de orice formă de violență după cum urmează:

- Angajații taberei de odihnă care sunt martori sau dețin informație despre un act de abuz, neglijare, exploatare, trafic sunt obligați să intervină pentru a-l stopa sau să solicite ajutor în cazul în care nu pot interveni de sine stătător;
- Angajații taberei de odihnă sunt obligați să comunice imediat cazurile suspecte sau confirmate de abuz, neglijare, exploatare, trafic directorului taberei sau coordonatorului. În lipsa acestora, în cazurile suspecte sau confirmate de abuz sexual, vătămări corporale, neglijare severă, forme grave ale abuzului psihologic, exploatare a copiilor, din partea altor copii, salariaților, părinților și altor persoane, angajații taberei sînt obligați să informeze imediat telefonic, iar timp de 24 de ore - să expedieze Fișa de sesizare asistentului social comunitar de la locul de trai al copilului;
- Cazurile de abuz și neglijare sunt examinate în cadrul taberei de către Grupului de lucru (Comisia), desemnat prin ordin;
- Regulamentul taberei conține prevederi explicite, în termeni comportamentali, accesibile tuturor elevilor, inclusiv celor din ciclul primar, despre regulile de comportament în cadrul tabereii (de exemplu, se urcă pe scara A și se coboară pe scara B);
- Activitățile cultural-educative se organizează în cooperare cu administrația taberei și cu implicarea instructorilor de sport și înot, care vor fi responsabili de asigurarea protecției și securității copiilor pe toată durata acestor activități;
- Tabăra de odihnă dispune de un registru de evidență a persoanelor care o vizitează zilnic;
- Persoanele (reprezentanți ai diferitor servicii, persoane fizice, persoane oficiale etc.) care intră în tabăra de odihnă pentru a comunica direct cu copiii sunt

informate despre politica de protecție a copilului, inclusiv a datelor cu caracter personal;

- Părinții/ reprezentanți legali / îngrijitorii elevilor sunt informați despre activitățile în cadrul taberei (concurs, festival, excursie etc.) la care iau parte copiii și își oferă consimțământul în scris în această privință.

Se interzice:

- Afișarea, discutarea și diseminarea datelor cu caracter personal ale copiilor și familiilor acestora, inclusiv notele și comportamentele problematice, în locurile publice și persoanelor/instituțiilor neautorizate;
- Accesul copiilor și persoanelor neautorizate la datele cu caracter personal ale copiilor, inclusiv registre, baza de date, dosare personale etc.
- Implicarea copiilor în supravegherea spațiilor taerei și terenurilor aferente acestora, în asigurarea ordinii și disciplinei în timpul și în afara activităților;
- Organizarea și facilitarea activităților cultural-educative și supravegherea copiilor de către alți copii, în lipsa cadrelor didactice, indiferent de motivul absenței acestora;
- Desfășurarea ședințelor operative în timpul activităților sau în lipsa lor și lăsarea copiilor fără supraveghere;
- Copiii să poarte în timpul activităților, lucruri de preț sau/și obiecte care le pot dăuna sănătății și securității personale și ale altora;
- Aplicarea sancțiunilor care lezează demnitatea umană și contravin prevederilor actelor în domeniul drepturilor omului/ copilului.

b) Fișele postului ale angajaților din sistem vor include prevederile de mai jos de rând cu alte prevederi:

Prevederile recomandate pentru modificarea fișelor postului vor fi adaptate la specificul de activitate al instituției, inclusiv numărul de angajați, numărul de membri ai echipei manageriale, numărul de elevi, program, suprafața taberei și a locurilor aferente, proiectul clădirii etc.

Coordonatorii acțiunilor de prevenire din cadrul DRÎTS:

- Diseminează Metodologia de aplicare a Procedurii în tabăra de odihnă și întremare a copiilor;
- Coordonează procesul de formare a cadrelor didactice în domeniul prevenirii violenței;
- Întocmesc raportul decadelor privind cazurile de abuz, neglijare, exploatare și trafic;
- Acordă asistență metodologică coordonatorilor locali în domeniul prevenirii și asistenței în cazurile de abuz, neglijare, exploatare și trafic;
- Monitorizează aplicarea prevederilor Procedurii în tabăra de odihnă și întremare a copiilor.

Coordonatorii din tabere:

- Acordă asistență metodologică angajaților taberei în aplicarea Procedurii, inclusiv în domeniul organizării activităților de prevenire a cazurilor de abuz, neglijare, exploatare și trafic, cu elevii și părinții;
- Identifică nevoile de formare ale cadrelor didactice în domeniul prevenirii violenței și în aplicarea Procedurii;
- Acordă asistență metodologică angajaților taberei în aplicarea Procedurii, inclusiv în domeniul organizării activităților de prevenire a cazurilor de abuz, neglijare, exploatare și trafic, cu elevii și părinții;

- Identifică nevoile de formare ale cadrelor didactice în domeniul prevenirii violenței și în aplicarea Procedurii;
- Coordonează activitatea Grupului intern;
- Întocmesc raportul decadei privind cazurile de abuz, neglijare, exploatare și trafic;
- Monitorizează aplicarea prevederilor Procedurii în tabăra de odihnă;
- Monitorizează cazurile sesizate autorității tutelare și altor servicii din comunitate.

Cadrele manageriale:

- Înregistrează sesizările cetățenilor referitor la cazurile suspecte de abuz, neglijare, exploatare, trafic al copilului și/ sau se autosesizează în cazurile în care dețin astfel de informații;
- Informează organele cu atribuții în domeniu despre cazurile de abuz, neglijare, exploatare, trafic al copilului, sesizate de copii și salariații taberei, precum și de alți cetățeni;
- Desemnează prin ordin coordonatorul acțiunilor de prevenire, identificare, raportare și referire a cazurilor de abuz, neglijare, exploatare și trafic al copilului (în continuare - coordonator), luând în considerare următoarele criterii: minim 3 ani de activitate în cadrul organizației, prezența abilităților de comunicare asertivă și relaționare constructivă cu elevii, părinții și angajații taberei, precum și cu alte servicii din localitate, prezența calităților și competențelor care demonstrează autoritatea profesională și morală a candidatului pentru sistemul educațional;
- Înlocuiesc coordonatorul atunci când se demonstrează că acesta nu este o persoană de încredere în relațiile cu copiii sau manifestă alte comportamente incompatibile cu activitatea respectivă sau în cazurile în care coordonatorul lipsește o anumită perioadă;
- Informează salariații despre prevederile prezentei proceduri și monitorizează implementarea acesteia;
- Pun la dispoziția salariaților fișa de sesizare, registrul de evidență a cazurilor, formulare de raportare a decadei, precum și alte resurse, inclusiv didactice și metodologice, necesare pentru implementarea prezentei proceduri;
- Organizează procesul de studiere a fenomenului violenței în tabără, inclusiv și spații aferente (este utilă analiza situației în comunitate, deoarece cazurile de abuz din tabără reflectă de regulă tendințele observabile la nivelul societății) pentru o înțelegere cât mai completă a problemei violenței întâlnită de copii și alte medii. Aceasta va asigura adaptarea activităților de prevenire și intervenție la problemele reale trăite de copii, o planificare eficientă a activităților de suport pentru părinți, ajustarea regulamentului la contextul taberei de odihnă;
- Organizează programul de prevenire primară, secundară și terțiară cu copii și părinți/ îngrijitori, membrii comunității privind cazurile de abuz, neglijare, exploatare, trafic al copiilor și cadrul legal în domeniu;
- Pun la dispoziția copiilor mijloace și instrumente pentru a raporta cazurile de abuz din partea semenilor și din partea adulților, examinează sesizările primite și le oferă răspuns clar și imediat despre acțiunile întreprinse
- Asigură participarea unui salariat al taberei în examinarea cazurilor în cadrul echipei multidisciplinare, în asistarea copilului în cadrul procedurilor legale, precum și în alte proceduri sau grupuri de lucru;
- Sunt responsabili de organizarea activității Grupului de lucru intern pentru examinarea cazurilor de abuz și neglijare a copilului în cadrul taberei;

- Asigură informarea/ formarea cadrelor didactice în domeniul organizării activităților de prevenire cu copiii și părinții/ îngrijitorii acestora;
- Sunt responsabili de asigurarea securității spațiilor taberei, fără implicarea copiilor, inclusiv evidența zilnică a persoanelor care vizitează tabăra;
- Monitorizează permanent și evaluează periodic în ce măsură acțiunile întreprinse contribuie la protecția copiilor și crearea unui sentiment de securitate al acestora;
- Raportează semestrial organului ierarhic superior situația privind cazurile de abuz, neglijare, exploatare, trafic al copilului;
- Concediază cadrele didactice care aplică, chiar și o singură dată, acte de violență față de copii, în conformitate cu art. 86 alin. (1) lit. n) și art. 301 alin. (1) lit. b) din Codul Muncii;
- Verifică la angajarea cadrelor didactice și personalului auxiliar potrivirea acestora din perspectiva protecției copilului;
- Ajustează regulamentele de organizare și funcționare a taberei de odihnă în conformitate cu prevederile Procedurii.

Cadrele didactice:

- Informează copiii din echipe despre toate formele de violență și manifestările comportamentale ale acestora, persoanele și instituțiile la care se pot adresa atunci când sînt supuși unui act de abuz;
- Discută cu copiii, individual și în grup, despre siguranța/ bunăstarea lor emoțională și fizică acasă/ în familie și în tabără, precum și în alte locuri frecventate de elevi;
- Comunică imediat directorului sau coordonatorului din tabără despre orice caz suspect sau confirmat de abuz, neglijare, exploatare sau trafic al copilului din partea semenilor sau a adulților;
- Intervin pentru a stopa cazurile de abuz și neglijare a copilului și/sau solicită ajutor în cazul în care nu poate interveni de sine stătător.

Cadrele auxiliare/ non-didactice (bibliotecar, asistent medical, asistent personal, om de serviciu, paznic, bucătar, lăcătuș, intendent, lemnar, conducătorul auto, toți angajații taberei de odihnă etc.):

- Informează imediat directorul sau coordonatorul din tabără despre orice caz suspect sau confirmat de abuz, neglijare, exploatare sau trafic al copilului din partea semenilor sau a adulților;
- Intervin pentru a stopa cazurile de abuz și neglijare a copilului sau solicită ajutor în cazul în care nu poate interveni de sine stătător;
- Asigură supravegherea spațiilor taberei, de exemplu, la intrarea principală pe teritoriul taberei sau în blocuri/casuțe etc., în intervalul de timp 08:00-20:00 (se ajustează la programul/ regimul de activitate al taberei).

1.2 Informarea și formarea angajaților taberei de odihnă

Implementarea unui program de prevenire primară, secundară și terțiară a abuzului față de copii necesită informarea și formarea angajaților taberei în acest domeniu. Se recomandă ca procesul de formare să înceapă cu sensibilizarea/ instruirea directorilor adjuncți pentru educație, organizatorilor cultural, sportive, salvamarului, inginerului-sonorizare. Formarea competențelor de comunicare nonviolentă și relaționare pozitivă este misiunea tuturor cadrelor didactice din tabăra de odihnă.

Cadrele didactice au nevoie să-și dezvolte competențele:

- de analiză a factorilor care influențează climatul de violență în tabără și identificare a efectelor acestora asupra copiilor. Analiza multitudinii de factori implicați ajută delimitarea comportamentelor violente care sînt parte a dezvoltării copiilor, de cele determinate de experiența familială a copiilor sau de particularități individuale ale lor (cum ar fi insuficiența dezvoltare a competențelor de cooperare, gestionare a furiei, toleranța scăzută la frustrare ș.a.);
- de conștientizare a situațiilor din echipă cu potențial să determine comportamente violente din partea copiilor. Printre situațiile generate de modul defectuos de administrare a procesului educațional sunt: lipsa de transparență în apreciere, utilizarea pedepsei pentru a sancționa comportamente nedorite, atitudini discriminative și marginalizarea unor copii, modul nonparticipativ de a organiza odihna, încurajarea concurenței între copii în detrimentul comunicării și cooperării etc.;
- de recunoaștere a semnelor/ simptomelor diferitor tipuri și forme de violență față de copii;
- de manifestare a unei atitudini respectuoase față de toți membrii comunității, inclusiv față de experiențele diverse ale copiilor. Tot ce se întîmplă în tabără trebuie să consolideze atmosfera prietenoasă și cooperantă. Prin simpla existență a regulamentului sau a programului care abordează proactiv fenomenul violenței nu se vor obține rezultatele dorite. Copiii și adulții au nevoie să trăiască în mod practic într-un mediu nonviolent;
- de elaborare a planurilor de răspuns la situațiile de violență, bazate pe specificul de manifestare a violenței în tabăra e odihnă, care să implice copiii și părinții/ îngrijitorii acestora în depășirea dificultăților. Cadrele didactice trebuie să ia decizii legate de diferite incidente care au loc în tabără și în spațiile aferente, precum și în situațiile când copiii sunt abuzați în familiile lor;
- de colaborare în cadrul taberei, precum și cu alți specialiști, în procesul cercetării circumstanțelor fiecărui caz concret, luării deciziilor, elaborării și ajustării acțiunilor de intervenție și asistare a copiilor și adulților implicați în situații de abuz și neglijare;
- de organizare a activităților de prevenire cu copiii reieșind din nevoile, interesele și problemele cu care se confruntă;
- de respectare a principiilor etice în toate activitățile de prevenire și intervenție întreprinse, inclusiv: confidențialitate care să nu împiedice raportarea cazurilor de abuz al copilului, primarea interesului superior al copilului în toate deciziile și acțiunile întreprinse, tratarea imparțială a fiecărui caz de abuz, cu examinarea tuturor circumstanțelor și a situației părților implicate.

Personalul auxiliar/ non-didactic și tehnic al taberei de odihnă trebuie:

- informat cu privire la responsabilitățile pe care le are referitor la identificarea, raportarea, intervenția în situațiile de violență observate în mediul educațional în timpul și după programul taberei, în activitățile cultural-educative și sportive, inclusiv și spațiile aferente taberei;
- instruit/ pregătit să aplice tehnici de comunicare care respectă demnitatea copiilor, într-un limbaj accesibil acestora etc.

1.3 Asigurarea securității încăperilor și locurilor aferente taberei de odihnă

- Măsurile care contribuie la crearea unui mediu estival sigur și prietenos pentru copii se referă la asigurarea securității încăperilor, terenurilor și locurilor aferente taberei de odihnă: Infrastructură și condiții fizice adecvate.
- Limitarea intrărilor folosite pe teritoriul taberei de odihnă, pentru o supraveghere mai bună a acestora. Asigurarea supravegherii tuturor intrărilor pe teritoriul taberei, a calității și siguranței lacătelor la toate ușile, pentru a evita deschiderea lor din exterior.
- Menținerea în condiții potrivite, pentru ca sănătatea și integritatea copiilor să nu fie pusă în pericol, a sălilor de jocuri, cantinei, odăilor, terenelor de sport, căsuțelor, veceurilor și altor încăperi de pe teritoriul taberei (curățenie, iluminare, aerisire/ ventilare, căldură pe timp nefavorabil).
- Corespunderea mobilierului și echipamentelor (sport, destinat activităților cultural-educative, piscină etc.) utilizate de copii vârstei acestora și normelor igienice și de funcționare. Repararea imediată a mobilierului, ușilor și a echipamentelor defecte, pentru prevenirea accidentărilor.
- Rezervarea unui spațiu special destinat recreării și activităților de odihnă pentru copii, amenajat pentru diferite vârste (arbori și arbuști, bănci, spațiu pentru plimbări, jucării, jocuri de masă), pentru a evita jocurile violente sau producerea actelor de violență din lipsă de ocupație.
- Asigurarea veceurilor separate pentru fete și băieți, iar în interiorul acestora instalarea cabinelor cu uși, cu scopul de a proteja intimitatea copiilor. Dotarea veceurilor cu lavoare, apă curentă și săpun. Dacă veceurile pentru copii nu se află în clădire, ele trebuie amplasate cât mai aproape de aceasta, respectând normele sanitaro-igienice, pentru a putea fi ușor utilizate de fiecare dată când este nevoie, fără a lua mult timp din ore sau pauze, a nu pune în pericol sănătatea copiilor noaptea și a fi în vizorul adulților, cu scopul de a evita apariția intimidărilor între copii.

Modul de organizare a programului/ activităților taberei de odihnă.

- Restricționarea accesului vizitatorilor pe teritoriul taberei de odihnă, supravegherea intrărilor pe teritoriu în timpul activităților și a pauzelor, dacă e cazul, controlul prin supraveghere video.
- Desemnarea zilnică a unui angajat responsabil de monitorizarea persoanelor care vizitează tabăra. Persoanele care au intrat pe teritoriu sunt înregistrate într-un registru de evidență a vizitatorilor cu indicarea numelui și prenumelui vizitatorului, persoana vizitată, ora intrării și ora ieșirii. Persoanele care vizitează tabăra vor purta pe toată durata vizitei ecusonul cu inscripția „vizitator”.

- Organizarea supravegherii permanente a teritoriului taberei pe perioada a zece zile și în pauze, pentru evitarea oricăror accidente sau evenimente nedorite. Supravegherea trebuie să fie realizată prin serviciul cadrelor didactice sau a membrilor personalului auxiliar, fără implicarea copiilor. Dacă se consideră necesar, anumite spații pot fi supravegheate cu ajutorul unor camere video. Astfel de soluții sunt uneori necesare, însă ele sunt eficiente doar împreună cu alte eforturi de ameliorare a ambianței teritoriale.
- Supravegherea spațiilor în care intimidările și hărțuirile între copii au loc frecvent (subsol, veceu, coridoare întunecoase, spații de depozitare ș.a.). Dacă este necesar, includerea în regulamentele taberei a prevederilor cu referire la comportamentele așteptate de la elevi atunci când se află în aceste locuri.
- Organizarea alimentației copiilor la cantină și a deplasării lor spre ea în funcție de program, pentru a evita busculadele, intimidarea copiilor mici de către cei mari și alte incidente cu potențial violent.
- Gestionarea spațiului aferent taberei de odihnă și cunoașterea riscurilor prezentate de locurile din apropierea acesteia.
- Asigurarea ordinii și siguranței copiilor în odăile și căsuțele taberei de odihnă, inclusiv pe perioada de noapte.
- Asigurarea curățeniei și siguranței terenurilor aferente taberei de odihnă și a protecției copiilor față de locurile din apropiere, potențial periculoase (amplasarea de pubele, protecția față de câini vagabonzi, îngrădirea accesului la stâlpi de înaltă tensiune, șosele, parcuri, construcții în desfășurare sau abandonate, râpi sau alte locuri care prezintă pericole).
- Asigurarea unei bune vizibilități a locurilor aferente taberei (curtea și spațiul de după clădire, terenul de sport, spațiile verzi, veceurile, dacă acestea sunt amplasate în afara clădirilor ș.a.) care sunt frecventate de către copii și în care pot avea loc diverse incidente care implică violență.
- Luarea măsurilor necesare pentru asigurarea protecției copiilor în cazul funcționării în apropierea taberei a agenților economici care comercializează țigări și băuturi alcoolice.
- Cunoașterea percepției copiilor despre siguranța cartierului, taberei de odihnă, a drumului spre și de la tabără.
- Asigurarea transportării copiilor spre și de la tabăra de odihnă sau în cadrul organizării altor activități în afara acesteia (excursie, festival, concurs) în condiții de siguranță, atât din punct de vedere tehnic, cât și emoțional.

1.4 Punerea la dispoziția copiilor a mijloacelor de depunere a plângerilor/ raportare a cazurilor de abuz, neglijare, trafic, exploatare

- Copiii și tinerii trebuie să cunoască **coordonatorul** activităților de prevenire, identificare, raportare, referire și asistență în cazurile de abuz față de copii, psihologul, asistentul social și instituțiile/ **serviciile din comunitate** la care pot apela atunci când întâlnesc o dificultate, devin victime ale abuzului, neglijării, exploatării, traficului sau suspectează că un alt copil trece prin asemenea experiențe. Este necesară asigurarea accesului tuturor copiilor la adrese și numere de telefon ale serviciilor respective.
- Organizarea activităților de **informare a copiilor** de către cadrele didactice și administratorul taberei despre **importanța pentru securitatea lor să comunice** unui adult din tabără situațiile de pericol întâlnite în cadrul taberei de odihnă sau în afara acesteia, conflictele pe care nu reușesc să le rezolve independent, asistarea la situații de abuz și intimidare și alte dificultăți cu potențial violent.

- Pentru ca acest lucru să se realizeze în practică, este nevoie ca între copiii și colaboratorii taberei să existe **relații de încredere**, copiii să aibă convingerea că vor fi ascultați, crezuți și luați în serios, toate cazurile vor fi cercetate nepărtinitor și nu vor suporta consecințe negative dacă vor raporta asemenea cazuri.
- Copiii trebuie să știe că se pot adresa **oral, direct sau prin telefon, sau în scris**, ori de câte ori se simt amenințați, intimidați, abuzați verbal sau fizic de semenii sau adulți, educatorului, unui alt educator în care au încredere, psihologului, coordonatorului sau directorului taberei. Sesizarea despre cazurile de abuz poate avea loc atât **în timpul activităților**, cât și pe perioada de **odihnă, activităților sportive** sau altor evenimente organizate în tabără sau în afara ei.
- Printre **modalitățile de sesizare** recomandate să fie puse la dispoziția copiilor și tinerilor ar fi:
 - cutie pentru bilețele anonime;
 - chestionare anonime despre atmosfera din tabără, relațiile cu educatorii și colegii, dificultăți pe care le întâlnesc în tabără, în familie și în alte medii;
 - încurajarea grupurilor de inițiativă ale copiilor și tinerilor care activează în cadrul taberei să colecteze, prin discuții de la egal la egal cu colegii, informații cu referire la situații dificile sau de abuzuri trăite de aceștia (copiii implicați în activități de voluntariat, care au o anumită pregătire în ceea ce privește drepturile copilului și serviciile responsabile de protecția copilului, ar putea de asemenea să informeze colegii lor, respectând confidențialitatea și alte aspecte etice, la ce specialiști pot apela și să-i încurajeze să o facă în special în cazurile cu risc sporit pentru securitate)
 - o adresă de email, număr de telefon mobil (pentru sunete și SMS) destinate special raportării cazurilor de abuz, mijloace care vor fi administrate de coordonator.
- **Adaptarea la specificul vârstei** copiilor și modul în care este organizat procesul de educație a modalităților de raportare în tabără: capacități reduse de analiză a experienței și exprimare verbală a situațiilor de abuz sau cu risc de abuz, cerc restrâns de adulți cu care intră în contact direct ș.a.
- Copiii și tinerii trebuie să **cunoască la general procedurile de analiză și reacționare la plângerile** din partea lor (cine este persoana care colectează toate sesizările, cât de des este deschisă cutia cu bilețele (ceea ce se recomandă să fie făcut zilnic), cine și cum analizează informațiile din chestionare, unde se păstrează aceste date și cine are acces la ele, în ce situații sunt informați părinții despre cazurile de abuz ș.a.).
- Toate cazurile sesizate de copii și tineri trebuie să fie examinate și soluționate, iar evoluția lor – **monitorizată**. Copiii trebuie să fie informați, cât de repede posibil, despre faptul că sesizarea lor este în proces de examinare și despre rezultatele acesteia.

II. ORGANIZAREA ACTIVITĂȚILOR DE PREVENIRE A VIOLENȚEI ÎN CADRUL TABEREI DE ODIHNĂ

2.1 Activități de prevenire primară adresate copiilor

Toate activitățile desfășurate în tabăra de odihnă care au ca scop diminuarea factorilor de risc pentru copii și adulți de a deveni victime sau autori ai violenței și consolidarea factorilor care îi protejează față de asemenea situații, contribuie la reducerea violenței. Acțiunile de prevenire primară sunt adresate tuturor elevilor și urmăresc oferirea de informații și dezvoltarea de abilități de bază și atitudini cu referire la problema violenței și consecințele acesteia.

Pachetul minim conține următoarele competențe:

- Competența de autocunoaștere și cunoaștere a celor din jur
- Competența de a gestiona emoțiile
- Competența de a înțelege emoțiile altora
- Competența de gândire critică
- Competența de a gândi pozitiv
- Competența de comunicare asertivă
- Competența de a spune „Nu” în diferite situații
- Competența de soluționare a problemelor pe cale pașnică
- Competența de anticipare a consecințelor
- Competența de informare (selectare, prelucrare, transmitere a informației)
- Competența de a învăța din propria experiență și din experiența celor din jur
- Competența de a delimita comportamentele violente de cele accidentale
- Competența de autoapărare
- Competența de a solicita ajutor de la persoane responsabile
- Competența de a lua decizii potrivite/ sigure
- Competența de a stabili, menține și rupe relațiile ș.a.

Sugestii privind conținutul activităților

- Comunicare în echipe a drepturilor copilului în general și drepturilor la protecție față de abuzuri, neglijare, exploatare în special, contribuie la asigurarea unui cadru securizant de dezvoltare a copiilor, a unui mediu nonviolent, în care sunt dezvoltate relații constructive între toți membrii comunității.
- Cunoștințele și competențele dezvoltate copiilor în cadrul activităților de echipă conform programului, trebuie să aibă caracter proactiv, adică să-i învețe modalități nonviolente de comportare în diverse situații, inclusiv cele cu potențial de violență. Astfel, apariția cazurilor de violență este prevenită datorită setului minim de abilități sociale pe care și le dezvoltă fiecare copil și pe care le aplică în diferite medii și circumstanțe de viață, în funcție de contextul concret în care trăiește.
- Organizarea activităților care abordează deschis și constructiv orice diferență dintre oameni care ar putea sta la baza violenței și intimidării (cum ar fi: sexul, apartenența etnică sau religioasă, situația financiară a familiei, reușita școlară, starea sănătății sau apartenența la orice grup minoritar sau care nu are o imagine socială favorabilă). Promovarea la nivel de comportament și atitudini a valorilor care reduc inegalitatea și distanța socială dintre diferite grupuri din tabără și comunitate va contribui la coeziune și respect pentru diversitate.
- Informarea copiilor despre diverse manifestări ale violenței, pentru a putea recunoaște situațiile de abuz sau de risc, despre consecințele abuzului, neglijării și exploatării, modalități de raportare a cazurilor în care devin victime ale violenței sau suspectează că un alt copil trece prin asemenea experiențe. Copiii trebuie să cunoască coordonatorul activităților de prevenire, identificare, raportare, referire și asistență în cazurile de abuz față de copii și instituțiile/ serviciile din comunitate la care pot apela atunci când întâlnesc o dificultate.
- Dezvoltarea rapidă și accesul larg la tehnologii informaționale a creat un nou mediu, cel virtual, în care se produc intimidări și abuzuri față de copii atât în spațiul școlar, cât și în afara acestuia. În acest context, copiii au nevoie de abilități de auto-protecție față de riscurile conexe comunicării prin telefoane mobile și Internet: analiză critică a

informațiilor, respectarea unor reguli pentru siguranța personală (de ex., a nu oferi date personale despre tine și familia ta, a nu posta fotografii care te pot face vulnerabil) etc.

Includerea în programul de prevenire primară a subiecților cu referire la rolul martorilor incidentelor violente în raportarea cazurilor, oferirea ajutorului victimelor abuzului și susținerea copiilor mai vulnerabili este una dintre strategiile care contribuie și la asistența victimelor.

Sugestii privind organizarea activităților de prevenire primară

- Dezvoltarea abilităților sociale trebuie să fie un proces continuu de exersare, care se desfășoară în spirală, la diferite etape de vârstă a copiilor. Același domeniu de competențe necesare pentru prevenirea violenței trebuie abordat cu regularitate la diferite vârste ale aceluiași copil, astfel încât aplicarea competențelor deja formate să fie sprijinită, iar noile cunoștințe și abilități propuse copiilor să corespundă nevoilor lor reale de dezvoltare.
- Este necesar ca activitățile educative să fie organizate într-un mod care asigură punerea în practică a competențelor obținute, la început în mediul sigur și organizat al echipei/taberei, împreună cu un educator, după care, din ce în ce mai des, într-o manieră autonomă. Abordarea episodică sau teoretică a subiecților legate de violență nu este eficientă
- Natura și complexitatea cunoștințelor oferite și competențelor formate copiilor trebuie să corespundă particularităților de vârstă ale lor, specificului proceselor de grup din fiecare echipă (nivel de încredere și coeziune, grad de cunoaștere interpersonală, prezența abilităților de relaționare etc.) și nivelului de maturitate al copiilor.
- Formarea de competențe se realizează prin strategii didactice activ-participative (de ex., tehnici de grup, joc de rol, elaborare de postere/ hărți/ proiecte, studii de caz, tehnici care se bazează pe luarea de poziție și exprimarea viziunilor proprii etc.).
- Utilizarea diferitor stiluri de comunicare și a metodelor interactive contribuie la crearea unui climat de încredere în care diferiți copii cu experiențe variate se simt valorizați și în siguranță. Acest mediu suportiv este important în special pentru copiii care au dificultăți de exprimare și integrare a experiențelor personale legate de abuz.
- Fiind susținuți să conștientizeze și să reflecteze asupra experienței proprii, copiii sunt ajutați să depășească anumite trăiri dificile și să-și consolideze încrederea și stăpânirea de sine.
- Activitățile și metodele utilizate trebuie să valorifice experiența reală a copiilor. Prin asocierea informațiilor și abilităților noi cu situațiile concrete din viața echipei/taberei/comunității (mici incidente care se produc în mod firesc în mediul copiilor), este facilitată însușirea competențelor și creșterea încrederii de practicare a acestora.
- Diversificarea, în conformitate cu interesele copiilor și tinerilor, a activităților cultural-educative oferite de tabăra de odihnă contribuie la crearea de oportunități constructive pentru autoafirmare, stabilire de relații pozitive cu semenii, consolidare a respectului de sine și respectului pentru diversitate, petrecere a timpului liber într-un mod util.
- Implicarea partenerilor educaționali în informarea copiilor în domeniile care necesită pregătire specială, cum ar fi cadrul legal, aspecte medicale ș.a. Asigurarea corespunderii cu politica taberei de protecție a copilului a mesajelor promovate și strategiilor de lucru utilizate de reprezentanții altor comunități.

2.2 Activități de prevenire primară adresate părinților/ reprezentanților legali/ îngrijitorilor

Programele de educație parentală constituie o parte importantă a activității de prevenire primară a violenței față de copii.

- Părinții/ îngrijitorii copiilor trebuie să beneficieze de informații care să contribuie la creșterea nivelului de conștientizare referitor la problema violenței, neglijării, exploatării și a consecințelor tuturor formelor de abuz asupra sănătății și dezvoltării copilului.
- Părinții/ îngrijitorii necesită activități de informare despre drepturile copilului în general și drepturile copilului de a fi protejați de orice formă de abuz în special și alte prevederi ale legislației naționale în domeniul abuzului față de copii.
- Rolul fiecărui cetățean adult de a raporta cazurile suspectate sau cunoscute de abuz și maltratare a copiilor trebuie să fie unul dintre subiectele abordate în lucrul cu părinții sau îngrijitorii, care trebuie informați și despre modalitățile de sesizare a cazurilor de abuz a copiilor pe care le cunosc sau le presupun (să le comunice oral, la telefon sau direct, ori în scris, în mod anonim sau nu, coordonatorului activității de prevenire, identificare, raportare, referire și asistență în cazurile de abuz față de copii sau oricărui colaborator al taberei de odihnă).
- Prevederile regulamentelor taberei de odihnă privind identificarea, raportarea, referirea și asistența cazurilor de abuz față de copii trebuie aduse la cunoștința părinților și îngrijitorilor copiilor. Aceștia trebuie informați despre obligativitatea tuturor colaboratorilor taberei de a raporta cazurile suspectate de abuz a copilului și de a întreprinde măsuri necesare pentru protecția și asistența copilului.
- Este important ca prin acțiunile adresate familiilor copiilor, tabăra de odihnă să pună accent pe oferirea de sprijin și asistarea părinților și îngrijitorilor în sarcina lor de creștere a copiilor și să nu se urmărească doar aspecte ce țin pentru depistarea cazurilor de maltratare a copiilor. Părinții vor fi motivați să se implice în activitatea taberei dacă vor fi tratați ca persoane valoroase, cu experiență, care au resurse interioare pentru a se descurca în situațiile dificile.
- Printre tematicile care îi ajută pe părinți să-și îndeplinească responsabilitățile în educația copiilor sunt: caracteristici ale diferitor vârste ale copiilor și așteptările pe care le pot avea părinții față de aceștia; nevoile copiilor pentru o dezvoltare deplină a potențialului personal; tehnici de comunicare cu copii la diferite vârste; munci pe care copiii le pot îndeplini și munci care dăunează sănătății și dezvoltării lor; servicii din comunitate care oferă sprijin părinților în educația și îngrijirea copiilor; metode de disciplinare pozitivă, non-violentă a copilului, care îl ajută să învețe comportamentele dorite și așteptate de părinți într-un mod echilibrat din punct de vedere emoțional și social, respectând demnitatea copilului; consecințele pedepsei corporale; activități comune care favorizează relațiile apropiate (cum ar fi, lectura în doi, suport în pregătirea activităților, jocuri în familie).
- Printre strategiile recomandate taberelor de odihnă pentru implicarea părinților/îngrijitorilor în viața taberei sunt: discuțiile cu părinții și îngrijitorii, grupurile/cluburile pe intereser, întâlnirile cu diverse tematici, scrisorile de informare despre situația copilului sau diverse evenimente organizate în tabără, consilierea individuală și de grup, întâlniri între administrația taberei și părinți, ședințe de informare pentru părinții noilor copii.
- Eficiența activităților adresate părinților este determinată de mai mulți factori: planificarea lor în baza nevoilor exprimate de părinți, prezentarea activităților în calitate

de suport (nu de pe poziții de superioritate) pentru părinți în rolul acestora de educatori și îngrijitori primari ai copilului, caracterul sistematic al activităților.

- Unii părinți au nevoie de un ajutor suplimentar pentru a lua parte la întâlnirile organizate în tabăra de odihnă (transport, ajutor în îngrijirea altor copii, prezentarea informațiilor în limba lor de origine sau într-o formă accesibilă etc.). Vizitarea periodică a copiilor de către părinți/ îngrijitori, comunicarea prin mijloacele moderne (telefon, Internet) cu părinții care din anumite motive nu au posibilitate să viziteze copilul sunt modalități prin care cadrele didactice pot menține legătura cu aceste persoane.

2.3 Prevenirea secundară a abuzului față de copii

Activitățile de prevenire secundară a violenței se referă la acțiunile și măsurile luate de tabăra de odihnă pentru a oferi sprijin copiilor din grupuri cu risc sporit de a deveni victime ale violenței sau de a manifesta comportament violent. O parte dintre activitățile de prevenire secundară sunt similare cu cele prevăzute în cadrul prevenirii primare, dar sunt destinate familiilor și copiilor aflați în situații de risc. Prevenirea secundară are ca scop identificarea timpurie a factorilor de risc și prevenirea riscurilor de maltratare sau neglijare a copiilor.

- Copii și adolescenți care trăiesc în familii în care au loc diferite forme de abuz sau neglijare, se consumă substanțe dăunătoare, familii cu un părinte, cu venituri reduse, cu mulți copii, în care unul sau ambii părinți sunt plecați peste hotare ș.a. au trecut sau trec prin experiențe de viață dificile, care le-a afectat dezvoltarea emoțională și socială. Pentru mulți dintre acești copii, programul de prevenire primară poate să nu fie suficient și ei să aibă nevoie de un ajutor suplimentar în acest domeniu. Tabăra de odihnă are sarcina să organizeze activități suplimentare sau diferențiate prin care să le fie formate anumitor copii abilități care să-i ajute să aibă comportamente constructive (cum ar fi, gestionarea furiei sau afirmarea de sine) și să li se ofere suport emoțional, prin activități de consiliere individuală și de grup.
- Toți colaboratorii taberei de odihnă pot contribui la identificarea copiilor și tinerilor în situație de risc privind abuzul. Rolul cadrelor didactice de descoperire a unor semne evocatoare ale unui eventual abuz este esențial în acest context, datorită faptului că sunt într-o comunicare permanentă cu copiii, au numeroase ocazii să-i observe din punct de vedere fizic și comportamental și să studieze situațiile de violență trăite de copii.
- Următoarele semne indică vulnerabilitatea unui copil de a deveni victimă sau autor și sunt importante pentru identificarea timpurie a riscului de producere a unui abuz sau agravare a situației copilului: hiperactiv, relațiile reci sau dificile dintre copii și părinți, inclusiv hiperprotecția din partea acestora, conflictele dese cu semenii sau adulții, izolarea, lipsa unui sentiment de încredere în sine sau de apartenență la comunitatea școlară, impulsivitatea și lipsa controlului emoțional, subdezvoltarea abilităților de rezolvare a problemelor etc.
- Orice suspiciune a angajaților taberei de odihnă legată de iminența producerii unei situații cu risc de maltratare a unui copil, produsă în incinta sau în afara taberei, trebuie discutată cu coordonatorul activităților în domeniu din tabăra de odihnă, pentru a întreprinde la timp acțiuni care vor contribui la limitarea factorilor de risc și abordarea primelor semne astfel încât să fie evitată producerea abuzurilor.

Particularitățile specifice ale copiilor victime sau potențiale victime ale abuzului, neglijării, exploatării, traficului impun necesitatea utilizării de către cadrele didactice a unor abilități de observare. În comunicarea cu copilul care a trăit experiența unui abuz grav, în tabără sau în afara acesteia, trebuie să se acorde atenție următoarelor și altor semne:

- copilul evită contactul vizual;
- copilul nu vorbește sau cuvintele nu sunt coerente;
- copilul manifestă reacții bizare, ciudățenii;
- copilul manifestă comportamente repetitive sau stereotipe;
- copilul are atracție sau teama față de anumite zgomote, gusturi, mirosuri, obiecte;
- copilul efectuează mișcări lipsite de sens;
- copilul inversează prenumele;
- copilul evită jocurile cu semenii;
- copilul manifestă crize de furie, angoasa, expresivitate mimică absentă, redusă sau inadecvată contextului.

- Includerea în programul de prevenire primară a subiectelor cu referire la rolul martorilor incidentelor violente în raportarea cazurilor, oferirea ajutorului victimelor abuzului și susținerea copiilor mai vulnerabili este una dintre strategiile care contribuie și la asistența victimelor.

2.4 Prevenirea terțiară a abuzului față de copii

Prevenirea terțiară a abuzului față de copii constă în ajutorul individualizat și intensiv pentru copii care au trăit experiența unui abuz. De regulă, acești copii și familiile lor se confruntă cu mai multe probleme serioase și durabile, depășirea cărora necesită participarea unei echipe de specialiști. Prin activitățile de prevenire terțiară, cadrele didactice urmăresc scopul de a reduce posibilitățile de repetare a situației de abuz, precum și a diminua consecințele acesteia asupra copilului.

- În cazul identificării unei situații de abuz sau neglijare a copilului în familie, cadrul didactic devine parte a rețelei care îi oferă sprijin copilului și familiei acestuia, colaborând cu coordonatorul din tabără și cu alți specialiști la toate etapele de asistență a copilului și familiei acestuia.
- Colaboratorii taberei de odihnă, în mod special cadrele didactice, trebuie să continue monitorizarea situației copilului care a venit în tabără și să comunice coordonatorului orice îngrijorare pe care o au sau nevoie de intervenție/ asistență a copilului.
- Comunicarea și colaborarea dintre cadrele didactice și administrația taberei cu referire la situația unui copil afectat de abuz (în calitate de victimă, autor, martor) și evoluția acestei situații este esențială pentru a coordona.
- Copiii implicați într-o situație de abuz trebuie îndepărtați imediat din zona de conflict, intervievați de un pedagog pentru cunoașterea în detaliu a circumstanțelor cazului, informație care va fundamenta deciziile luate în scopul abordării situației concrete acțiunile și a adopta o strategie unificată de acțiune, cu abordare individualizată a fiecărui caz.
- Este important ca în situațiile de abuz cadrele didactice să identifice, să cerceteze circumstanțele în care s-a produs, să abordeze și, dacă este necesar, să sancționeze conform regulamentului taberei, orice act de violență între copii (bătăi, loviri, îmbrânciri, tachinări, intimidări, amenințări ș.a.). Aceasta constituie atât pentru victime cât și pentru autori un puternic mesaj despre faptul că în tabăra de odihnă nu este acceptată nici o formă de abuz
- Trebuie să se acorde o atenție deosebită situației copilului în odaie/căsuță. Cadrele didactice vor supraveghea copilul respectiv în timpul activităților/în afara lor, pentru a

observa modul în care relaționează cu semenii. Organizarea activităților în grupuri mici de lucru, individualizarea sarcinilor, abordarea cu atenție a unor subiecte cu mare încărcătură emoțională, oferirea de sarcini la alegere, stabilirea unor reguli de lucru și comunicare la echipă prin care să fie evitată expunerea copiilor ș.a. sunt modalități prin care copilului cu experiență de abuz i se poate oferi sprijin și sentimentul că este protejat.

- Experiența abuzului poate reduce gradul de implicare a copilului. Cadrele didactice, cu suportul psihologului, trebuie să adapteze cerințele și programul propuse copilului, așa încât să se asigure că îi este oferit un mediu sigur, în care să se simtă acceptat, înțeles, protejat, este implicat în activități care îi sunt utile, își poate doza eforturile, rezultatele sale sunt apreciate, fără a se pune accent pe reușită sau alte caracteristici care stimulează competiția dintre copii.

III. IDENTIFICAREA, ÎNREGISTRAREA ȘI INTERVENȚIA ÎN CAZURILE DE ABUZ, NEGLIJARE, EXPLOATARE ȘI TRAFIC AL COPILULUI

3.1 Principiile intervenției lucrătorilor taberei de odihnă în cazurile de abuz, neglijare, exploatare și trafic

Colaboratorii taberei de odihnă au sarcina să intervină pentru a stopa orice caz de abuz a copilului, întâlnit în tabără sau în afara acesteia, să sesizeze cazul și să întreprindă acțiuni care urmăresc reducerea posibilităților de repetare a situației de abuz, precum și diminuarea consecințelor acesteia asupra copilului victimă. Deoarece copiii implicați în situații de abuz, neglijare, exploatare și familiile lor se confruntă, de regulă, cu mai multe probleme serioase și durabile, asistența necesară pentru depășirea acestora impune participarea unei echipe de specialiști și respectarea mai multor principii.

- Orice sesizare de abuz, parvenită de la un membru al comunității, despre un copil care este sau nu în cadrul taberei de odihnă, trebuie înregistrată și examinată împreună cu coordonatorul din tabără, care va referi cazul, în funcție de natura și gravitatea acestuia, altor servicii sau specialiști.
- În cazul identificării unei situații de abuz sau neglijare a copilului în familie, cadrul didactic devine parte a rețelei care îi oferă sprijin copilului și familiei acestuia, colaborând cu coordonatorul din tabără și cu alți specialiști la toate etapele de asistență a copilului și familiei acestuia.
- Colaboratorii taberei de odihnă, în mod special cadrele didactice și psihologul, trebuie să continue monitorizarea situației copilului care este prezent în tabără și să comunice coordonatorului orice îngrijorare pe care o au sau nevoie de intervenție/ asistență a copilului.
- Comunicarea și colaborarea dintre cadrele didactice, coordonator, psihologul și managerii taberei de odihnă cu referire la situația unui copil afectat de abuz (în calitate de victimă, autor, martor) și evoluția acestei situații este esențială pentru a coordona acțiunile și a adopta o strategie unificată de acțiune, cu abordare individualizată a fiecărui caz.
- Copiii implicați într-o situație de abuz în tabără trebuie îndepărtați imediat din zona de conflict, intervievați de un pedagog pentru cunoașterea în detaliu a circumstanțelor cazului, informație care va fundamenta deciziile luate în scopul abordării situației concrete

- Este important ca în situațiile de abuz cadrele didactice să identifice, să cerceteze circumstanțele în care s-a produs, să abordeze și, dacă este necesar, să sancționeze conform regulamentelor taberei, orice act de violență între copii (bătăi, loviri, îmbrânciri, tachinări, intimidări, amenințări ș.a.). Aceasta constituie atât pentru victime, cât și pentru autori un puternic mesaj despre faptul că în tabăra de odihnă nu este acceptată nici o formă de abuz. Trebuie anunțați părinții sau îngrijitorii tuturor copiilor implicați în situația de violență și ținuți la curent în ceea ce privește strategia taberei elaborată pentru asistența victimei și autorului.
- Copilul care a suferit o formă gravă de abuz trebuie informat într-un limbaj accesibil de către coordonator sau un alt colaborator al taberei de odihnă, cu care copilul are o relație de încredere, despre acțiunile care sunt/ urmează să fie întreprinse pentru a-i oferi suport și protecție.

3.2 Examinarea cazurilor de violență în cadrul taberei de odihnă (p. 6.4 și p. 8 din Procedură)

Grupul de lucru intern este un grup de specialiști din cadrul taberei din componența căruia pot face parte cadre didactice care cunosc bine particularitățile de dezvoltare și creștere ale copiilor în general, și ale copiilor implicați într-un caz concret, în particular, psihologul, reprezentanți ai echipei manageriale.

Activitatea Grupului de lucru intern este ghidată de coordonatorul activităților de prevenire, identificare, raportare, referire și asistență în cazurile de abuz față de copii (în continuare - coordonator), care, în funcție de forma de abuz sesizată, convoacă un grup de lucru intern pentru examinarea cazului. Componența nominală a Grupului de lucru intern poate fi aceeași pe parcursul unei perioade mai îndelungate de timp, de exemplu, perioada estivală, dar poate fi diferită, în funcție de cazurile care vor fi examinate. Directorul taberei, la propunerea coordonatorului, **desemnează prin ordin componența Grupului intern de lucru** pentru toată perioada estivală sau pentru fiecare caz în parte.

După caz, tabăra pot implica în soluționarea cazurilor de violență alte comisii sau echipe care s-au dovedit a fi funcționale, cum ar fi comisia multidisciplinară internă, responsabilă de asigurarea incluziunii copiilor. În acest caz, nu este necesară emiterea unui ordin.

Obiectivele Grupului intern de lucru:

- Să examineze cazurile mai puțin grave de violență față de copii (cazuri ușoare de abuz emoțional, îmbrânciri, neglijare ușoară), autorii cărora sunt atât copiii, cât și adulții, inclusiv cadrele didactice și non-didactice din tabăra de odihnă;
- Să ofere suport cadrelor didactice în examinarea cazurilor de abuz și neglijare a copilului și în stabilirea măsurilor ce se impun pentru soluționarea cazurilor și diminuarea fenomenului violenței;
- Să ajute elevii implicați în acte de violență să conștientizeze natura distructivă a comportamentelor violente și efectele acestora asupra propriei dezvoltări și asupra altora;
- Să le ofere siguranța și încredere copiilor că orice li s-ar întâmpla, în tabără sau în afara acesteia, există persoane și structuri la care pot apela și care vor reacționa conform prevederilor legislației în vigoare;
- Să recomande administrației taberei măsuri care contribuie la dezvoltarea competențelor profesionale ale cadrelor didactice și personalului tehnic;

- Să le ofere siguranța și încredere elevilor că orice li s-ar întâmpla, în tabără sau în afara acesteia, există persoane și structuri la care pot apela și care vor reacționa conform prevederilor legislației în vigoare;
- Să recomande administrației taberei măsuri care contribuie la dezvoltarea competențelor profesionale ale cadrelor didactice și personalului tehnic.

Organizarea activității Grupului intern de lucru

Este cunoscut faptul că nu toți angajații taberei pot analiza multiplele aspecte ale cazurilor de violență față de copii atât din partea semenilor, cât și din partea adulților, și lua deciziile ce se impun.

- Membrii grupului stabilesc cine va comunica separat cu copilul (copiii) pentru a clarifica circumstanțele, factorii determinanți, consecințele, precum și alte aspecte ce țin de protecția copilului.
- Membrii grupului solicită asistență din partea altor specialiști, inclusiv coordonatorul de la nivel raional/ municipal și angajați ai Serviciului de Asistență Psihopedagogică.
- În urma examinării fiecărui caz, membrii grupului elaborează/ întocmesc un plan de intervenție în cadrul taberei pentru toți copiii implicați (autori, victime, martori), inclusiv pentru părinții copilului, dacă este cazul. Planul de intervenție este consultat cu copilul.
- În cazurile de abuz față de copii cu implicarea angajaților taberei, grupul de lucru formulează anumite recomandări, care sunt comunicate directorului taberei. Directorul taberei decide împreună cu autorul/ autorii asupra măsurilor ce se impun pentru soluționarea cazului și prevenirea repetării cazului.
- Grupul de lucru nu aplică sancțiuni disciplinare copiilor conform prevederilor regulamentului intern, atribuție ce revine, după caz, managerului taberei, Consiliului profesoral sau Consiliului de administrație.
- La elaborarea și implementarea planului de intervenție, după caz, pot fi implicați și alți specialiști din afara taberei de odihnă, precum și alte servicii sociale primare sau specializate.
- Coordonatorul informează părinții, reprezentanții legali sau îngrijitorii copilului despre cazul de abuz în care este implicat copilul și despre planul de intervenție elaborat.
- Grupul de lucru intern ține evidența proceselor verbale ale ședințelor sale.
- Grupul de lucru acordă sprijin metodologic persoanei delegate în echipa multidisciplinară și monitorizează, în baza planurilor individuale de asistență, cazurile abordate de aceasta.

Planul de intervenție în urma examinării cazului de abuz va conține următoarele elemente:

- scurtă descriere a cazului de violență cu indicarea părților implicate, forma abuzului, factorii determinanți.
- obiectivele ce trebuie realizate/ atinse în urma realizării planului pentru autor/ i și pentru copilul/ copiii victimă/ e.
- activități recomandate pentru autor și pentru victimă (denumire, descriere pe scurt a conținuturilor și strategiilor didactice recomandate, perioada, loc etc.).
- resursele necesare pentru implementarea planului, inclusiv cine este responsabil să ofere asistență copilului și să monitorizeze planul.

Activități pe care le poate recomanda grupul intern de lucru

Grupul de lucru poate sugera părților implicate în cazurile de violență activități care contribuie într-un mod respectuos și nonviolent la completarea acelor goluri care au determinat manifestarea actelor de violență. Printre acestea pot fi:

- Dezvoltarea unor abilități sociale, cum ar fi, cele de comunicare și soluționare de conflicte, gestionarea emoțiilor, autoapărare etc., prin frecventarea unor grupuri/ ateliere de formare de scurtă sau de lungă durată;
- Promovarea, în echipele copiilor implicați, a unor mini-traininguri tematice care ar contribui la formarea competențelor necesare pentru depășirea situației create;
- Implicarea în activitățile taberei care pun în valoare interesele, capacitățile și potențialul copilului sau a tânărului;
- Implicarea în acțiuni de voluntariat și proiecte comunitare, pentru susținerea unor grupuri de populație sau în alte inițiative locale;
- Frecventarea unor activități sportive, cercuri și cluburi pe interese, treninguri sau ateliere de creație;
- Jurnal de reflecție zilnică asupra propriilor comportamente și impactul acestora asupra propriei și altor persoane;
- Frecventarea unui grup de suport al semenilor;
- Stabilirea unei relații de mentorat cu un adult de încredere din tabără sau comunitate;
- Consiliere la specialiștii Serviciului de Asistență Psihopedagogică;
- Recomandă măsuri de sprijin/ asistență a copiilor implicați în comportamente care intră sub incidența legii.

3.3 Lucrul cu copiii care au fost victime sau sunt potențiale victime ale abuzului

- Crearea unui **climat de securitate** pentru copilul victimă a abuzului este primul pas necesar de întreprins. Victimele violenței au nevoie de susținere pentru depășirea trăirilor emoționale legate de incident, consolidarea stimei de sine, dezvoltarea abilităților de relaționare și rezistență la presiuni. Rolul psihologului este important pentru oferirea suportului emoțional și consultarea cadrelor didactice cu referire la acțiunile necesare pentru asistența copilului.
- **Acordarea unei atenții** deosebite situației din echipă a copilului care a trăit o experiență de abuz. Cadrele didactice vor supraveghea copilul respectiv în timpul activităților, pentru a observa evoluția stării sale emoționale și modul în care relaționează cu semenii. Organizarea activităților de echipă în grupuri mici de lucru, individualizarea sarcinilor propuse, abordarea cu atenție a unor subiecte cu mare încărcătură emoțională, oferirea de sarcini la alegere, stabilirea unor reguli de lucru și comunicare în echipă prin care să fie evitată expunerea copiilor ș.a. sunt modalități prin care copilului cu experiență de abuz i se poate oferi sprijin și sentimentul că este protejat
- Experiența abuzului poate reduce performanțele copilului. Cadrele didactice, cu suportul psihologului, trebuie să adapteze cerințele și programul propuse copilului, așa încât să se asigure că îi este oferit un mediu sigur, în care să se simtă acceptat, înțeles, protejat, este implicat în activități care îi sunt utile, își poate doza eforturile, rezultatele sale sunt apreciate, fără a se pune accent pe reușita personală sau alte caracteristici care stimulează competiția dintre copii.
- Când copilul comunică despre o situație în care a fost abuzat sau la care a fost martor, el are nevoie să fie ascultat, crezut și sprijinit. În discuția cu copilul, cadrul didactic trebuie să aibă încredere în informațiile pe care le primește și să nu utilizeze întrebări și observații care pun la îndoială cele relatate. Asemenea comentarii îl pot determina pe copil să nu se simtă în siguranță sau chiar să nege ce s-a întâmplat.

3.4. Lucrul cu copiii care au comportamente violente

- De cele mai multe ori, la baza unui comportament violent este o problemă cu care se confruntă copilul. Autorul are nevoie de suport pentru a dezvolta competențe sociale în aceeași măsură ca și victima. Cadrele didactice, în colaborare cu psihologul, trebuie să explice consecințele cunoscute sau previzibile ale acțiunilor violente, să implice copiii care manifestă comportamente violente în rezolvarea problemelor pe care le generează aceste acțiuni și să-i ajute să-și dezvolte competențele.
- Aplicarea doar a măsurilor de sancționare nu va duce la evitarea re-apariției reacțiilor violente. Prin asistență individualizată sau în grupuri mici, copiii predispuși la violență trebuie ajutați să învețe despre reguli, să-și crească încrederea în sine și să identifice modalități constructive de afirmare.

Mesaje - cheie care trebuie transmise unui copil atunci când el ne comunică faptul că este victimă sau potențială victimă a abuzului, neglijării, exploatării, traficului:

1. „Eu te cred”. Copiii foarte rar mint despre faptul că sunt abuzați. Dacă ei consideră că dumneavoastră nu-i veți crede, ei nu vă vor spune nimic. Chiar dacă ei nu vă spun imediat totul, există un motiv de ce ei n-o fac.
2. „Ceea ce s-a întâmplat cu tine este serios și incorect”. Copiii care nu au fost tratați bine de către părinți nu știu ce este normal și ce nu, ce este corect și ce este incorect, în termeni de comportament al adulților față de copii. Uneori persoana care abuzează sexual ar putea să spună copilului „e doar micul nostru joc” încercând să-l facă pe copil să creadă că nu trebuie să povestească nimănui despre aceasta.
3. „Ceea ce ți s-a întâmplat nu este vina ta”. Copiii deseori se simt vinovați după ce au fost abuzați, însă niciodată nu trebuie făcuți să se simtă responsabili pentru abuzul comis de alții.
4. „Este bine că mi-ai spus și nu vei fi pedepsit pentru acest lucru”. Unii copiii se simt vinovați pentru faptul că au spus cuiva, crezând că l-au trădat pe abuzator, sau fiindu-le frică de faptul că alți adulți îi vor pedepsi pentru faptul că vorbesc despre astfel de lucruri.
5. „Eu te voi ajuta și voi avea grijă ca tu să fii în siguranță”. Asigurați-vă că vă țineți promisiunea. Rețineți că multor copii abuzatorul le-a spus că se vor întâmpla lucruri urâte cu ei sau cu persoanele pe care le iubesc, dacă vor spune cuiva ceva.
6. „Eu nu pot să promit că nu voi spune nimănui despre ceea ce s-a întâmplat. Unii oameni trebuie să știe, astfel încât noi să te putem apăra, însă noi putem să stabilim împreună cui îi vom spune”. Unii copii spun că sunteți unica persoană căreia i-au spus, și vă roagă să păstrați acest secret, însă făcând acest lucru este imposibil de apărut copilul și de asigurat că abuzul nu se repetă. Cu toate acestea, este important să nu fie trădată încrederea copilului spunând altora, fără a informa copilul că veți face acest lucru.

Există mai multe **bariere** care creează rezistențe în comunicarea cadrului didactic cu copilul abuzat, neglijat, exploatat, traficat. Sunt utile următoarele recomandări din perspectiva ce NU trebuie de făcut în comunicarea cu un copil victimă:

- Nu faceți morală în timpul discuției cu copilul
- Niciodată nu promiteți recompense în schimbul informațiilor oferite
- Nu obligați să vi se dea răspuns, chiar dacă știți că copilul vă minte sau ascunde ceva
- Niciodată nu întrebați copilul cum ar dori el să fie pedepsit abuzatorul
- Nu judecați niciodată răspunsurile oferite de copil, nu corectați „răspunsurile incorecte”, puteți doar să precizați, adresând alte întrebări

- Nu arătați supărarea, iritarea, dacă discuția decurge defectuos, mai bine faceți o pauză
- Nu grăbiți copilul, dacă acesta încă nu este pregătit pentru comunicare deschisă, mai bine stabiliți o altă întrunire
- Nu întrebați copilul de ce abuzatorul i-a pricinuit durere, copiii nu cunosc răspunsul la această întrebare și se autoînvinuiesc
- Nu întrebați copilul dacă îl iubește pe abuzator sau dacă abuzatorul îl iubește pe copil
- Niciodată nu promiteți copilului că nu veți spune nimănui ceea ce veți auzi de la el, explicați-i că e nevoie de implicarea mai multor profesioniști pentru a-l proteja
- Nu folosiți glumele, sarcasmul și ironia – acestea îi pot sugera copilului că nu vă interesează problema lui cu adevărat, că nu înțelegeți gravitatea problemei sale
- Nu transformați discuția într-un interogatoriu, folosind întrebările de tip „de ce” sau prea multe întrebări închise.

II. Raportul de activitate pe anul 2025

În perioada estivală 2025 tabăra de odihnă și întremare a sănătății copiilor și adolescenților “Zâmbetul” a activat conform planului grafic coordonat cu administrația taberei și aprobat de Direcția Generală Educație, Tineret și Sport municipiul Chișinău.

Administrația taberei a colaborat cu Universitatea de Stat din Moldova, Universitatea Pedagogică de Stat “Ion creangă”, Centrul de Excelență „Alexei Mateevici” municipiul Chișinău prin oferirea studenților/elevilor acestor instituții posibilitatea de a desfășura practica psiho-pedagogică în perioada estivală.

Pe perioada iunie-august 2025 în Stuff-ul taberei au fost angajate 16 cadre didactice, care posedau cunoștințe complete și incomplete în domeniul psiho-pedagogic.

De pe data de 16 iunie pînă pe data de 25 august 2025, au fost organizate 5 schimburi, a câte 10 zile calendaristice, de care au beneficiat 2000-2150 copii din diverse localități ai raioanelor Republicii Moldova (Criuleni, Ialoveni, Hâncești).

III. Obiectivele taberei:

- 1. Fortificarea sănătății, sporirea capacității intelectuale a copiilor;**
- 2. Formarea continuă a culturii sănătății elevilor și deprinderii de a practica un mod sănătos de viață;**
- 3. Educarea calităților motrice de bază: FORTĂ, VITEZĂ, ÎNDEMÂNARE, REZISTENȚĂ;**
- 4. Formarea capacităților cognitive, afective și aplicative;**
- 5. Formarea capacităților de comunicare interpersonală;**
- 6. Educarea la elev a comportamentului civilizat.**

IV. Activitatea metodică cu cadrele didactice:

1. Obiective:

- Formarea continuă a cadrelor didactice;
- Instruirea asupra documentației;
- Respectarea regulamentului intern;
- Propagarea Modulu sănătos de viață.
- Prevenirea, sesizarea, raportarea cazurilor de ANET.

2. Consilii profesoriale:

- Planificarea, elaborarea și aprobarea planificărilor de lungă durată, proiectelor didactice pe schimburi (la începutul fiecărui schimb);

- Întocmirea ordinelor cu privire la securitatea vieții și sănătății copiilor în perioada odihnei în tabără;
- Raportul de evaluarea a fiecărui cadru didactic în parte, organizatorului cultural, instructorilor pe sport și înot (la finele fiecărui schimb);
- Totalurile pe perioada estivală. Raport de autoevaluare.

3. Ședințe operative cu cadrele didactice:

- Discuții asupra activităților cultural-educative;
- Analiza planificărilor de lungă durată și celor de zi;
- Totalurile activităților sportive și cultural-educative desfășurate;
- Discuții cu referire la igiena personală a copiilor și curățenia în odăi;

V. Monitorizarea și evaluarea activităților cadrelor didactice:

1. Obiective:

- Ameliorarea lucrului cu documentația;
- Perfecționarea metodologiei practicate;
- Perfecționarea tehnicilor psihopedagogice.

2. Controlul planificărilor didactice:

- Controlul preventiv a planificărilor grafice pe schimburi:
 - Schimbul I – 15 iunie
 - Schimbul II – 27 iunie
 - Schimbul III – 09 iulie
 - Schimbul IV – 21 iulie
 - Schimbul V – 02 august
 - Schimbul VI – 14 august
- Controlul tematic a activităților de zi în cadrul echipei (zilnic);
- Control frontal a raportului de evaluare și autoevaluare a cadrelor didactice pe schimburi
 - **Schimbul I – 15 iunie**
 - **Schimbul II – 27 iunie**
 - **Schimbul III – 09 iulie**
 - **Schimbul IV – 21 iulie**
 - **Schimbul V – 02 august**
 - **Schimbul VI – 14 august**

ASIGURAREA VIETII ȘI SĂNĂTĂȚII COPIILOR, PROPAGAREA MODULUI SĂNĂTOS DE VIAȚĂ.

I. Respectarea regimului sanitaro - epidemiologic

Actiuni	Termen	Responsabil
<p style="text-align: center;">Controale</p> <ol style="list-style-type: none"> Controlul stării sanitare a tuturor încăperilor, blocului alimentar, a terenelor de joacă, teritoriului adiacent. Controlul respectării regimului de prelucrare a veselei. Controlul respectării regimului de clorare a veselei. Controlul respectării regimului de aerisire a încăperilor și sălilor de festivități, foisoarelor. Controlul folosirii individuale a păturilor, albiturilor, prosoapelor, dulapurilor conform orarului de schimbare. Controlul temperaturii apei în piscina taberei 	<p>Permanent</p> <p>Permanent</p> <p>Perioade de carantină</p> <p>Permanent</p> <p>Permanent</p> <p>Permanent</p>	<p>Asistența medicală</p> <p>Educatorul superior</p> <p>Directorul</p>
<p style="text-align: center;">Informare</p> <ol style="list-style-type: none"> Seminare pentru cadrele didactice, personalul nedidactic la respectarea normelor sanitaro-epidemiologice. 	<p>O dată pe schimb</p>	<p>Asistența medicală</p> <p>Educatorul superior</p> <p>Dierctorul</p>
<p style="text-align: center;">Măsuri de profilaxie</p> <ol style="list-style-type: none"> Pregătirea soluțiilor dezinfectante și controlul păstrării acestora. Elaborarea unui plan de acțiuni și îndeplinirea strictă a recomandărilor epidemiologice, în caz de boli infecțioase. Respectarea graficului controlului medical de către colaboratorii instituției. 	<p>Permanent</p> <p>Perioade de carantine</p> <p>Conform planului</p>	<p>Asistența medicală</p> <p>Educatorul superior</p> <p>Directorul</p>

II. Deservirea medicală a copiilor

Măsurile	Termen	Responsabil
<p style="text-align: center;">Controale</p> <p>1. Efectuarea măsurilor de călire, aerisire, gimnastica matinală, educația fizică recreativă, jocuri dinamice și de mișcare.</p>	Permanent	Asistența medicală Educatorul superior Directorul
<p style="text-align: center;">Informare</p> <p>2. Consultații pentru copii, părinți și cadre didactice referitor la profilaxia unor boli, alte probleme legate de sănătatea copiilor, adaptare.</p> <p>3. Lectorate pentru cadrele didactice, personalul nedidactic, copii despre manifestările și profilaxia diferitor boli/ patologii la copii în scopul acordării ajutorului necesar în cazul apariției acestora.</p>	După plan După necesități După plan După necesități	Asistența medicală Educatorul superior Directorul
<p style="text-align: center;">Măsuri de profilaxie</p> <p>4. Întocmirea programului zilei pentru toate detașamentele.</p> <p>5. Dotarea cabinetului medical și izolatorului cu medicamente.</p> <p>6. Dispanserizarea după vârstă a copiilor și determinarea nivelului de dezvoltare fizică și psihică. Completarea foii sănătății</p> <p>7. Examinarea copiilor care se află la evidență cu patologia epicrizelor de etapă.</p> <p>8. Depistarea la timp a pediculozei și a bolilor de piele.</p>	După plan După necesități	Asistența medicală Educatorul superior Directorul

III. Organizarea alimentației copiilor

Măsurile	Termen	Responsabil
<p style="text-align: center;">Controale</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Controlul rebutării bucatelor pregătite cu aprecierea gustului și a calității pregătirii lor. 2. Controlul tehnologiei pregătirii bucatelor și păstrarea produselor ușor alterabile. 3. Controlul împărțirii corecte a bucatelor pe detașamente și a primirii hranei de către copii, a trierii bucatelor. 4. Controlul păstrarea alimentelor. 5. Controlul respectării normelor cultural-igienice la servirea mesei. 	<p style="text-align: center;">Permanent</p> <p style="text-align: center;">Permanent</p> <p style="text-align: center;">Permanent</p> <p style="text-align: center;">Periodic</p> <p style="text-align: center;">Permanent</p>	<p style="text-align: center;">Asistența medicală</p> <p style="text-align: center;">Educatorul superior</p> <p style="text-align: center;">Directorul</p> <p style="text-align: center;">Magaziera</p> <p style="text-align: center;">Bucătarul</p>
<p style="text-align: center;">Acțiuni de îmbunătățire a alimentației copiilor</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Elaborarea meniului zilnic și variat împreună cu bucătarul și magaziera. 7. Elaborarea meniului în perspectivă. 8. Evidența zilnică a fișei de acumulare / realizare a normelor naturale. 9. Ședințe de informare cu angajații referitor la: regimul de alimentare a copiilor; respectarea normelor naturale și bănești în tabără; alimentația sănătoasă. 10. Vitaminizarea copiilor. 	<p style="text-align: center;">Permanent</p> <p style="text-align: center;">Permanent</p> <p style="text-align: center;">Permanent</p> <p style="text-align: center;">O dată în trimestru</p> <p style="text-align: center;">Februarie-Mai</p>	<p style="text-align: center;">Asistenta medicală</p> <p style="text-align: center;">Depozitara</p> <p style="text-align: center;">Educatorul superior</p> <p style="text-align: center;">Directorul</p> <p style="text-align: center;">Magaziera</p> <p style="text-align: center;">Bucătarul</p>

IV. Respectarea „Instrucțiunii despre ocrotirea vieții și sănătății și drepturilor copiilor din tabără”

Măsurile	Termen	Responsabil
Controale		
1. Controlul asupra funcționării prizelor, întrerupătoarelor și aparatelor electrice în scopul securizării copiilor.	Permanent Permanent	Asistența medicală Educatorul superior Directorul
2. Controlul fixării securizante a dulapurilor, polițelor în sălile locuit, de sport și muzică, pavilioanelor.	Permanent	Directorul adjunct pe gospodărie
3. Controlul stării ușilor și a porților pe parcursul zilei, întru evitarea intrării persoanelor străine în teritoriul taberei.	Permanent	
4. Controlul primirii copiilor (filtrul de primire o dată în tură).	Permanent	
5. Controlul “Respectarea IOVSC în timpul perioadei caniculare.”		
6. Controlul “Respectarea cerințelor ANET în timpul perioadei caniculare.”		
7. Instructajul pentru cadrele didactice, personalul nedidactic la respectarea IOVSC.	O dată pe schimb	Asistența medicală Educatorul superior Directorul
8. Instructajul pentru cadrele didactice, personalul nedidactic la respectarea cerințelor ANET.		Cadrele didactice și nedidactice

V. Educația pentru sănătate. Propagarea unui mod sănătos de viață.

Măsurile	Termen	Responsabil
<ol style="list-style-type: none"> 1. Alcătuirea planului anual de lucru de iluminare sanitară. 2. Evidența lucrului de iluminare sanitară după formularul F-038. 3. Lecții cu copiii noiveniți cu privire la “Respectarea regimului de activitate a taberei și perioada de adaptare a copilului ”. 4. Consultații cu colaboratorii la tema “Respectarea regimului sanitaro-igienic la locul de muncă”. 5. Seminar pentru copii, educatori cu tema: “Însănătoșirea copiilor în perioada de vară a anului”. 6. Ședințe de lucru cu copiii și colaboratorii cu temele: “Să prevenim accidentele”, “Securitatea copiilor”, „Prevenirea Abuzului verbal și fizic către minori”, „Formarea deprinderilor cultural-igienice la copii”. 7. Editarea și repartizarea prin detașamente a buletinelor sanitare cu informație despre bolile infecțioase, infecțiile respiratorii răspândite la copii și măsurile de profilaxie a acestora. 8. Controlul realizării obiectivelor și conținuturilor la „Educația pentru sănătate” 9. Activități extracurriculare cu conținutul curricular „Educația pentru sănătate” 	<p>O dată pe schimb Permanent Permanent</p> <p>Permanent Periodic</p> <p>Permanent</p> <p>O dată pe schimb</p> <p>După plan</p>	<p>Asistența medicală</p> <p>Educatorul superior Directorul</p> <p>Cadrele didactice și nedidactice</p>

LUCRUL CU CADRELE

Nr.	Activități	Termen de realizare	Responsabil
	Instrucțaj la respectarea IOVSC.	O dată pe schimb	Asistenta medicală
	Instrucțaj la respectarea instrucțiunilor la Tehnica Securității și Protecția în muncă.		Educatorul superior
	Organizarea ședinței colectivului de muncă la discutarea „Regulamentul de ordine internă”		Directorul Cadrele didactice
	Control la respectarea tehnicii securității și protecția în muncă.	O dată pe schimb	Asistenta medicală
	Verificarea respectării normelor sanitaro-igienice în încăperi		Educatorul superior
	Discutarea cu personalul despre comportamentul în cazul depistării unei persoane supecte în interior și pe teritoriul taberei.		Directorul Cadrele didactice
	Tehnica securității și antiincendiarie în timpul desfășurării activităților sportive și cultural-educative.	O dată pe schimb	Asistenta medicală
	Consultații individuale la organizarea distracțiilor, cercurilor pe interes, activităților copiilor.		Educatorul superior
	Verificarea iluminării în teritoriul taberei		Directorul Dir/adj. prob. gospodărie
	Respectarea IOVS în timpul verii.	O dată pe schimb	Educatorul superior
	Recomandări la lucrul cu actele normative ce țin de implicarea copiilor, angajaților în viața taberei		Directorul

	Lecții la respectarea normelor sanitaro-igienice.		Asistenta medicală
			Educatorul superior Directorul
		permanent	
	Pregătiri pentru organizarea activităților cultural-educative, competițiilor sportive.		
	Studierea Codului Muncii la capitolul timpul de muncă și de odihnă.	<ul style="list-style-type: none"> • O dată pe schimb permanent 	Asistenta medicală
	Starea sanitaro-igienică a încăperilor.		Educatorul superior Directorul
	Organizarea ședinței colectivului de muncă „Un arbore pentru dăinuirea noastră”	O dată pe schimb	Asistenta medicală
	Verificarea fișei postului, obligațiunilor funcționale		Educatorul superior Directorul Cadrele didactice
	Desfășurarea instructajelor pentru perioada de vară.	permanent	Asistenta medicală
	Respectarea regimului de apă potabilă în perioada de vară.		Educatorul superior Directorul
	Respectarea regimului sanitaro-epidemiologic în perioada de vară.		Cadrele didactice
	Organizarea sărbătorii de „Adio”	o dată pe schimb	

Parteneriate cu agenți educaționali.

#	Acțiunea / Măsura	Tema / Conținut	Termeni	Locul desfășurării
1.	<p>Acțiuni de intercunoaștere :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Biblioteca pentru copii „Ion Creangă” • Revista „Alunelul” • RollerDrom Zorile • Serviciul Pompieri din or. Vadul lui Vodă • Poliția, • Direcția protecția copilului, • Taberele de odihnă al „Camping”, „MAI”, „Ministerul Apărării al RM”, „Florica”... 	stabilirea planului de acțiuni	Pe parcursul fiecărui schimb	<p>Tabăra „Zâmbetul”</p> <p>RollerDrom Zorile</p> <p>Taberele de odihnă MAI</p> <p>„Ministerul Apărării al RM”</p>
2.	Expoziții de lucrări ale copiilor și materiale achiziționate de administrația taberei și oferite de parteneri.	„Odihna activă în tabără”	O dată pe schimb	Tabăra „Zâmbetul”
		„Zâmbetul-tabăra viitorului”	O dată pe schimb	
		„Dac-aș fi pompier...”	O dată pe schimb	
3.	Asistențe reciproce la activități	Abordarea integrată a conținuturilor	Pe parcursul anului	Tabăra „Zâmbetul”
4.	Prezentări pentru copii	Spectacole, concerte reciproce cu participarea copiilor	Pe parcursul fiecărui schimb	
5.	Distrații sportive	Starturi vesele, jocuri dinamice, sportive, de mișcare și activități în bazinul taberei.	Pe parcursul fiecărui schimb	
6.	Schimb de poze, informații, mesaje prin Internet	Activitatea instituției	Periodic	Tabăra „Zâmbetul”
7	Vizite reciproce ale cadrelor didactice	Schimb de experiență, finalizarea proiectului, stabilirea unor planuri de viitor	Pe parcursul anului	Tabăra „Zâmbetul”

Planul de activități privind securitatea vieții și sănătatea copiilor.

#	Obiective/Activități	Indicatori de evaluare și monitorizare	Responsabil	Termen de realizare	
<i>Punerea la dispoziția copiilor a informațiilor și a instrumentelor pentru a araporta cazurile de violență din partea semenilor și din partea adulților</i>					
1.	<p>Informarea elevilor despre serviciile alternative de raportare și consiliere a copiilor în situație de abuz, neglijare, exploatare, trafic din partea semenilor și adulților.</p>	<p>Reguli de sesizaere, comunicare și proceduri de raportare a conținutului abuziv</p> <p>Examenarea de către administrație a cazurilor suspecte de violență față de copii în mediul taberei.</p>	<p>Telefonul copilului: Linia verde a MEEC</p> <p>Verificarea conturilor de pe care este organizată activitatea didactică pe platformă</p> <p>Informarea părinților</p>	<p>Educatorul superior Directorul</p>	<p>Permanent</p>
<i>Formarea atitudinilor și deprinderilor de comportament responsabil în caz de situații de risc sau excepționale (incendii, inundații, cutremure, alunecări de teren etc.)</i>					
2.	<p>Formarea atitudinilor și deprinderilor de comportament responsabil în caz de situații de risc sau excepționale.</p>	<p>Informare și instruire în cazuri excepționale în cadrul activităților instructiv-educative.</p> <p>Antrenament de evacuare în caz de situație excepțională la nivel de tabără.</p>	<p>Protecția Civilă și apărării împotriva incendiilor pentru copiii de toate vârstele;</p> <p>Metode de acțiune și comportament în timpul antrenamentelor.</p>	<p>Administrația taberei</p> <p>Serviciile teritoriale de protecție civilă și situații excepționale.</p>	<p>O dată pe schimb</p>
3.	<p>Prevenirea incendiilor, reducerea cazurilor de dezastru.</p>	<p>Concursul gazetelor de perete „Focul – prieten și dușman”</p>	<p>Aprecieri și premieri.</p>	<p>Administrația taberei</p>	<p>O dată pe schimb</p>

Planul de activități cu cadrele didactice privind securitatea și prevenirea ANET.

#	Informare/Documentare	Acțiuni/Soluționări	Responsabil	Termen de realizare	
<i>Punerea la dispoziția cadrelor didactice a informațiilor și a instrumentelor pentru a raporta cazurile de violență asupra copiilor din partea semenilor și din partea adulților</i>					
1.	Informarea cadrelor didactice implicate în procesul educațional despre prevederile regulamentului ANET și de solicitat periodic feedback despre funcționarea acestuia.	Reguli de intervenire pentru a stopa sau solicitare ajutor în cazul în care nu poate interveni de sine stătător. Comunicarea imediată a cazurilor suspecte sau confirmate de abuz, neglijare, exploatare, trafic directorului taberei sau coordonatorului.	Cazurile de îmbrânciri, neglijare, abuz psihologic. Coordonatorul, în funcție de forma de abuz, convoacă un grup de specialiști din cadrul instituției, pentru examinarea cazului	Directorul Coordonatorul	Permanent
<i>Documentarea și evidența cazurilor de abuz, neglijare, exploatare și trafic al copilului</i>					
2.	Cazurile suspecte ANET sunt înregistrate în Registrul de evidență a sesizărilor privind cazurile suspecte de abuz, neglijare, exploatare, trafic al copilului.	Administrația taberei ține evidența Fișelor de sesizare expediate cu indicarea destinatarului, datei și orei înregistrării, datei și orei expedierii, specialistului care a primit sesizarea și a celui care a expediat-o.	Coordonatorul informează părinții, despre cazul de abuz în care este implicat copilul și despre planul de intervenție elaborat. Dacă nu: să informeze imediat telefonic, iar timp de 24 ore să expedieze Fișa de sesizare asistentului social comunitar de la locul de trai al copilului (în sectoarele mun. Chișinău – direcțiile de sector	Administrația taberei Serviciile teritoriale de protecție a drepturilor copilului.	Permanent
3.	Prevenirea cazurilor ANET în tabără	Organizarea în echipe a activităților de informare de prevenire a violenței;	În caz de afalare a cazurilor de ANET, angajatul nu afișază și nu discută problema cu personae terțe.	Administrația taberei	Permanent

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA
DIRECȚIA GENERALĂ EDUCAȚIE, TINERET ȘI SPORT
A CONSILIULUI MUNICIPAL CHIȘINĂU

APROBAT

Director tabără

Cazac V. _____

COORDONAT

Educator superior

Rotaru V. _____

Planul activităților
CULTURAL - EDUCATIVE
a taberei ”ZÎMBETUL”
pentru perioada estivală 2026
15 iunie – 23 august

Vadul lui Vodă 2026

Programul activităților cultural – educative

în tabăra de odihnă și întremare a sănătății copiilor ”Zîmbetul”

Schimbul I-VI (15 iunie - 23 august 2026)

Nr	Data, ziua	Activitatea	Criterii de apreciere	Obiectivele activității	Mijloace utilizate
1	(ziua a 1-a)	Sosirea: Cazarea copiilor. Regulamentul intern, Regulile de Securitate și Regulile ANET	Aprecierea gradului de cunoștințe în domeniurile abordate	O ₁ – familiarizarea copiilor cu toate regulamentele. O ₂ – evitarea/depistarea Bullingului	Caietul educatorului, Proces verbal cu semnătura copiilor.
		”Reduta echipei”	fără criterii de apreciere	O ₁ – familiarizarea copiilor cu programul cultural-artistic. O ₂ – identificarea talentelor	Aparat de sonorizare Efecte de lumini
2	(ziua a 2-a)	Costume Reciclabile cu tematica Zilei Mondiale a Mediului. Concurs de parodii muzicale”CTRL+C” Cinemateca Taberei: Film artistic/Desene Animate	Se apreciază originalitatea desenului. Creativitatea Se apreciază originalitatea, calitatea interpretării și modul de prezentare a clipului ales (dans, scenetă etc.).	O₁ – erducarea la copii a simțului ecologic. O ₁ – aplicarea în practică a imaginației și a creativității copiilor. O ₂ - cunoașterea activitatea vedetelor de pe mapamond.	Utilizarea materialelor reciclabile, hârtie, plastic etc. Elemente vestimentare Aparat de sonorizare Efecte de lumini Rechizite de birou (hârtie, pixuri, creioane, foarfece etc.)
3	(ziua a 3-a)	Jocul dinamic”Vânătoarea de educatori”	Se apreciază agerimea echipelor, respectarea condițiilor de participare.	O ₁ – dezvoltarea capacităților de asimilare a practicilor artistice. O ₂ – formarea la copii a atitudinilor artistice. O ₃ – dezvoltarea armonioasă a personalității copiilor.	Echipament adecvat pentru activitate Efecte sonore Rechizite de birou (hârtie, pixuri, creioane, foarfece etc.)
4	(ziua a 4-a)	”EUROVISION” (concurs muzical) Cinemateca Taberei: Film artistic/Desene Animate	Se apreciază măiestrie interpretativă, originalitatea piesei, vestimentația și ținuta scenică.	O ₁ – facilitarea comunicării și al schimbului de experiență printr tinerii animați de pasiunea prezentării pieselor ale interpreților preferați. O ₂ – perfecționarea măiestriei interpretative.	Aparat de sonorizare Efecte de lumini

5	(ziua a 5-a)	Desen pe foaie. Ziua Mondială a Oceanului Concurs de dans.”Flashmob Cinemateca Taberei: Film artistic/Desene Animate	Se apreciază originalitatea, creativitatea și jocul cromatic Se apreciază tehnica de dans, simțul ritmului și originalitatea dansului.	O₁ – descoperirea talentelor. O ₁ – distingerea stilurilor de dans O ₂ – dezvoltarea spiritului de echipă la copii.	Guașă, Foaie A4, Creioane Elemente vestimentare Aparat de sonorizare Efecte de lumini
6	(ziua a 6-a)	Activitatea de anvergură ”Iarmarocul ocupațiilor” Cinemateca Taberei: Film artistic/Desene Animate	Se va aprecia originalitatea ofertei propuse de echipă. Acumularea de surse ”financiare” în valuta taberei.	O ₁ – educarea simțului de respect față de o profesie. O ₂ – dezvoltarea calităților de antreprenor. O ₃ – dezvoltarea abilităților de marketolog.	Aparat de sonorizare Efecte de lumini
		Jocul dinamic “Tabla de ȘAH”	Se apreciază agerimea echipelor, respectarea condițiilor de participare.	O ₁ – dezvoltarea capacităților de asimilare a practicilor artistice. O ₂ – formarea la copii a atitudinilor artistice. O ₃ – dezvoltarea armonioasă a personalității copiilor.	Echipament adecvat pentru activitate Efecte sonore Rechizite de birou (hârtie, pixuri, creioane, foarfece etc.)
7	(ziua a 7-a)	”O călătorie în jurul lumii”	Se apreciază originalitatea numerelor artistice și ținuta scenică	O ₁ - Cunoașterea și valorificarea tradițiilor ale popoarelor lumii. O ₂ – transmiterea valorilor culturale naționale și internaționale.	Elemente vestimentare Aparat de sonorizare Efecte de lumini Rechizite de birou (hârtie, pixuri, creioane, foarfece etc.)
8	(ziua a 8-a)	Miss Zâmbet/Mini Miss Zâmbet Cinemateca Taberei: Film artistic/Desene Animate	Se apreciază modul de prezentare, ingeniozitatea în cadrul probei a 2-a și creativitatea la proba a 3-a.	O ₁ – implicarea copiilor de orice vârstă în acest concurs. O ₂ – dezvoltarea personalității participantelor datorită probelor concursului.	Elemente vestimentare Aparat de sonorizare Efecte de lumini Rechizite de birou (hârtie, pixuri, creioane, foarfece etc.)
9	(ziua a 9-a)	”Gala Laureatilor taberei Zâmbetul” Decernarea Diplomelor	Aprecierea și decorarea celor mai talentați copii cu diplome și cadouri memorabile	O ₁ – implicarea majoritatea copiilor în această activitate. O ₂ – dezvoltarea simțului colegialității și empatiei.	Aparat de sonorizare Efecte de lumini Elemente vestimentare
10	(ziua a 10-a)	Activități individuale, în grup, pe echipe. Jocuri de masă. Karaoke. Jocuri amicale.	fără criterii de apreciere	O ₁ – implicarea copiilor în orice tip de activitate.	Inventar sportiv Aparataj muzical

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA
DIRECȚIA GENERALĂ EDUCAȚIE, TINERET ȘI SPORT
A CONSILIULUI MUNICIPAL CHIȘINĂU

APROBAT

Director tabără

Cazac V. _____

COORDONAT

Educator superior

Rotaru V. _____

**Planul de activitate LA SPORT
a taberei "ZÎMBETUL"
pentru perioada estivală 2026
15 iunie – 23 august**

Vadul lui Vodă 2026

**Programul activităților la SPORT
în tabăra de odihnă și întremare a sănătății copiilor
”Zîmbetul”**

Schimbul I -VI (15 iunie - 23 august 2026)

Nr	Data, ziua	Ora	Activitatea	Implicarea copiilor	Obiectivele activității	Mijloace, Metode
1	(ziua a 1-a)	7:00 – 14:00	Sosirea, Cazarea	Amenajarea locului	O ₁ – dezvoltarea spiritului de echipă la copii; O ₂ – educarea respectului față de adversar; O ₃ – învățarea regulamentului competițional;	Verbală, Demonstrativă
		16:00 – 18:00	Familiarizarea cu regulamentele competiționale	Discuții în grup, Întrebări-Răspunsuri, Propuneri, Sugestii		
2	(ziua a 2-a)	10:00 – 12:30	Pioner – Ball (fete)	Implicarea în arbitraj Amenajarea terenului Jocul pe echipă	O ₁ – dezvoltarea spiritului de echipă la copii; O ₂ – popularizarea probei de sport; O ₃ – formarea deprinderilor de prindere și aruncare; O ₄ – educarea spiritului de echipă.	Sirenă, Minge Fileu, Scorer Fanioane, Cartonaje Table de marcaj
		16:15 – 18:30	Fotbal (băieți)			
3	(ziua a 3-a)	10:00 – 12:30	Ștafete	Implicarea în arbitraj Amenajarea terenului Jocul pe echipă	O ₁ – propagarea probelor individuale de sport; O ₂ – popularizarea probei de sport; O ₃ – dezvoltarea spiritului de toleranță față de adversar.	Mingi, Popice Palete, Saci Inele de gimn Table de marcaj
		16:15 – 18:30	Arm-Wrestling			
4	(ziua a 4-a)	10:00 – 12:30	Igroteca	Implicarea în arbitraj Amenajarea terenului Jocul pe echipă	O ₁ – dezvoltarea capacității de gândire operativă; O ₂ – educarea voinței și tăriei de caracter; O ₃ – propagarea probelor individuale de sport.	Coardă Masă de Tenis Palete, Mingi Foi A4 Stilou
		16:15 – 18:30	Tenis de masă			

5	(ziua a 5-a)	10:00 – 12:30	Insula comorilor	Implicarea în arbitraj Amenajarea terenului Jocul pe echipă	O ₁ – educarea spiritului de echipă; O ₂ – educarea spiritului de Fair-Play; O ₃ – dezvoltarea vitezei.	Foi A4 Stilouri Sirenă Fanioane Cronometru
		16:15 – 18:30	Iepurașii taberei			
6	(ziua a 6-a)	10:00 – 12:30	Rally	Implicarea în arbitraj Amenajarea terenului Jocul pe echipă Formarea echipei de suporteri	O ₁ – educarea spiritului de echipă; O ₂ – perfecționarea măiestriei sportive; O ₃ – dezvoltarea îndemânării.	Sirenă Cartonașe Cretă Inventar Turistic
		16:15 – 18:30	Labirint			
7	(ziua a 7-a)	10:00 – 12:30	Orașul Olimpic	Implicarea în arbitraj Amenajarea terenului Jocul pe echipă	O ₁ – educarea la copii spiritului Olimpic; O ₂ – dezvoltarea preciziei; O ₃ – formarea deprinderilor și priceperilor.	Corzi Bară fixă Cronometru, Funii Sisteme turistice
		16:15 – 18:30	Turism Pedestru			
8	(ziua a 8-a)	10:00 – 12:30	Zona Divertisment	Implicarea în arbitraj Amenajarea terenului Jocul pe echipă Totalizarea rezultatelor	O ₁ – formarea spiritului de echipă; O ₂ – formarea deprinderilor și priceperilor; O ₃ – propagarea probelor individuale de sport.	Mingi, Sirenă Cronometru Foi A4, Stilou Palete, Fluturași
		16:15 – 18:30	Badminton			
9	(ziua a 9-a)	10:00 – 12:30	Tragerea otgonului	Implicarea în arbitraj Amenajarea terenului Jocul pe echipă	O ₁ – dezvoltarea capacității de gândire operativă; O ₂ – formarea voinței și tăriei de caracter; O ₃ – dezvoltarea vitezei și îndemânării.	Otgon Bastoane Corzi mingi Cercuri, Jaloane
		16:15 – 18:30	Starturi Vesele			
10	(ziua a 10-a)	10:00 – 12:30	Jocuri individuale pe echipe	Dispoziție, Implicare, Toleranță, Analiză	O ₁ – dezvoltarea capacității de gândire creativă; O ₂ – formarea spiritului de echipă; O ₃ – educarea respectului față de adversar.	Mingi, Palete, Corzi, Jocuri de masa, Popice,
		16:15 – 18:30	Jocuri de masă în grupuri			

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA
DIRECȚIA GENERALĂ EDUCAȚIE, TINERET ȘI SPORT
A CONSILIULUI MUNICIPAL CHIȘINĂU

APROBAT

Director tabără

Cazac V. _____

COORDONAT

Educator superior

Rotaru V. _____

Planul de activitate LA PISCINĂ
a taberei ”ZÎMBETUL”
pentru perioada estivală 2026
15 iunie – 23 august

Vadul lui Vodă 2026

**Programul activităților la PISCINĂ
în tabăra de odihnă și întremare a sănătății copiilor
”Zîmbetul”**

Schimbul I-VI (15 iunie - 23 august 2026)

Nr.	Data, ziua	Ora	Activitatea	Implicarea copiilor	Obiectivele activității	Mijloace, Metode
1	(ziua a 1-a)	Pe parcursul zilei	Reguli de securitate la Piscină	Propuneri, Sugestii	O ₁ – cunoașterea regulilor de securitate	Demonstrație, Explicare
2	(ziua a 2-a)	10:00-12:30	Proceduri acvatice	Cunoștința cu bazinul	O ₁ – dezvoltarea abilităților de înot O ₂ – educarea procedurii de călire	Plute, Cronometru, Sirena, Cercuri
		16:15-18:30				
3	(ziua a 3-a)	10:00-12:30	Duel acvatic “Pirații din Caraibe”	Primele probe la bazin	O ₁ – propagarea probelor individuale O ₂ - dezvoltarea reacției și îndemnării;	Plute, Cronometru, Sirena, Cercuri
		16:15-18:30				
4	(ziua a 4-a)	Pe parcursul zilei	Activități acvatice individuale	Implicarea și instruirea copiilor adolescenți	O ₁ – educarea responsabilității; O ₂ – dezvoltarea spiritului organizatoric	Accesorii personalizate și individuale
5	(ziua a 5-a)	10:00-12:30	Duel acvatic “Water polo”	Implicarea în arbitraj Joc de echipă	O ₁ – dezvoltarea spiritului de echipă. O ₂ –dezvoltarea preciziei și reacției.	Plute, Cronometru, Sirena, Cercuri
		16:15-18:30				
6	(ziua a 6-a)	10:00-12:30	Înot pe distanțe diferite la viteză	Implicarea în arbitraj Joc de echipă	O ₁ –formarea spiritului de echipă. O ₂ – perfecționarea măiestriei sportive.	Plute, Cronometru, Sirena, Cercuri
		16:15-18:30				

7	(ziua a 7-a)	Pe parcursul zilei	Activități acvatice individuale	Implicarea și instruirea copiilor adolescenți	O ₁ – educarea responsabilității; O ₂ – dezvoltarea spiritului organizatoric	Accesorii personalizate și individuale
8	(ziua a 8-a)	10:00-12:30	Concurs sub acvatic	Exerciții de scufundare Individual	O ₁ –dezvoltarea capacității pulmonare.	Mingi Plute, Cronometru, Sirena, Cercuri
		16:15-18:30				
9	(ziua a 9-a)	10:00-12:30	Starturi Vesele	Implicarea în arbitraj Joc de echipă	O ₁ –formarea spiritului de echipă, O ₂ – dezvoltarea calităților motrice.	Otgon Bastoane Jaloane Corzi Mingi
		16:15-18:30				
10	(ziua a 10-a)	10:00-12:30	Jocuri nautice individuale și pe echipe	Jocuri individuale Joc de echipă	O ₁ –formarea spiritului de echipă, O ₂ – dezvoltarea calităților motrice.	Mingi Plute, Cercuri
		16:15-18:30	Igienizarea spațiului acvatic	Fără implicarea copiilor	---	---

